

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

AVRUPA BİRLİĞİ UYUM KOMİSYONU

23. DÖNEM 5. YASAMA YILI FAALİYET VE DEĞERLENDİRME RAPORU

1 EKİM 2010 - 12 HAZİRAN 2011

Komisyon İrtibat Bilgileri:

Avrupa Birliği Uyum Komisyonu

TBMM Ana Bina 2. Kat No.: 141

06543 Bakanlıklar / ANKARA / TÜRKiYE

Tel.: +90 312 420 54 01 / 02

Faks: +90 312 420 54 03

Elektronik Mektup Adresi: abuyumkomisyonu@tbmm.gov.tr

Komisyon Uzmanları İrtibat Bilgileri:

Halkla İlişkiler Binası B Blok 2. Kat 4. Banko

No.: 2 ve Ara Kat No.: 3

06543 Bakanlıklar / ANKARA / TÜRKiYE

Tel.: +90 312 420 54 12 / 420 67 46

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	5
I. AB UYUM KOMİSYONU ÜYELERİ	6
II. TÜRKİYE’NİN AVRUPA BİRLİĞİNE KATILIM SÜRECİNDEKİ GELİŞMELER	7
III. AVRUPA BİRLİĞİ UYUM KOMİSYONU FAALİYETLERİ	10
A. KOMİSYONA HAVALE EDİLEN KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ	10
B. KOMİSYON TOPLANTILARI	12
1. Yasama Toplantıları	13
a. Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu Tasarısı	13
C. KOMİSYONUN YURT DIŞI ZİYARETLERİ	15
1. Estonya Parlamentosu	15
2. Macaristan Parlamentosu	20
3. Polonya Parlamentosu	25
Ç. AB UYUM KOMİSYONUNA YAPILAN ZİYARETLER	32
1. Heyet Ziyaretleri	32
a. Almanya Federal Parlamentosu AB İşleri Komisyonu Heyeti	32
b. Lüksemburg Parlamentosu Dış ve Avrupa İşleri, Savunma İşbirliği ve Göç Komisyonu Heyeti.....	32
c. Romanya-Türkiye Parlamentolararası Dostluk Grubu Heyeti	34
ç. İngiltere Parlamentosu Avam Kamarası İçişleri Komisyonu Heyeti	36
d. Fransa Senatosu Avrupa İşleri Komisyonu Heyeti	38
2. Büyükelçi Ziyaretleri	43
a. İsveç Büyükelçisi, Bjorn LYRVALL	43
b. Portekiz Büyükelçisi, Luisa BASTOS de ALMEIDA.....	45
c. İsviçre Büyükelçisi, Raimund KUNZ	46
ç. İran Büyükelçisi, Behman HÜSEYİNPUR	48
3. Diğer Ziyaretler	51
a. BM Mülteciler Yüksek Komiserliği Ankara Temsilcisi, Carol BATCHELOR	51
D. AB PARLAMENTOLARI TOPLULUK VE AVRUPA İŞLERİ KOMİSYONLARI KONFERANSI (COSAC) FAALİYETLERİ	52
1. 44. COSAC Toplantısı/Brüksel	52
2. COSAC Başkanlık Divanı Toplantısı/Budapeşte.....	61
DEĞERLENDİRME	64

GİRİŞ

Avrupa Birliği Uyum Komisyonu Kanunu'nun "Komisyonun Görevleri" başlıklı 3. maddesinin "c" bendinde her yasama yılının sonunda Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne (AB) katılım sürecindeki gelişmelere ve Komisyonun o yılki faaliyetlerine ilişkin bir değerlendirme raporu hazırlanması öngörülmüştür. Komisyonun kuruluşundan günümüze bu kapsamda yedi adet faaliyet ve değerlendirme raporu hazırlanmıştır. Bu çalışma ise 23. Dönem 5. Yasama Yılındaki (1 Ekim 2010- 12 Haziran 2011) komisyon faaliyetlerini içermektedir.

Bu Dönem içerisinde Avrupa Birliği Uyum Komisyonunun üye yapısıyla ilgili bazı değişiklikler olmuştur. Komisyon üyelerinden Antalya Milletvekili Yusuf Ziya İRBEÇ ile Mardin Milletvekili Emine AYNA'nın Komisyon üyelikleri, mensubu buldukları siyasi partiden istifaları nedeniyle İctüzüğün 22. Maddesi uyarınca kendiliğinden sona ermiştir.

Bu Rapor üç kısımdan oluşmaktadır. İlk kısımda 23. Yasama Dönemi 5. Yasama Yılı AB Uyum Komisyonu üyeleri hakkında bilgi verilmiş, ikinci kısımda Türkiye'nin AB'ye katılım sürecine ilişkin gelişmelere kısaca değinilmiştir. Üçüncü kısımda Komisyonun faaliyetleri 5 alt başlık altında anlatılmıştır. İlk alt başlık olarak bu dönemde Komisyona havale edilen kanun tasarı ve teklifleri sıralanarak, komisyonda görüşülen ve esas komisyonda görüşülmüş olmaları nedeniyle TBMM Başkanlığına iade edilen kanun tasarı ve teklifleri sayılmıştır. Sonrasında, Komisyonun yasama ve bilgilendirme toplantıları hakkında ayrıntılı bilgi verilmiştir.

Bunu müteakiben sırasıyla Komisyonun yurt dışı çalışmaları ve Komisyona yapılan ziyaretler, AB Parlamentoları Topluluk ve Avrupa İşleri Komisyonları Konferansı (COSAC) faaliyetlerine değinilmiş ve genel bir değerlendirme ile Rapor sona erdirilmiştir.

I. AB UYUM KOMİSYONU ÜYELERİ

Üyenin Adı Soyadı	Komisyon Görevi	Siyasi Partisi	Seçim Çevresi
Yaşar YAKIŞ	Başkan	AK Parti	Düzce
Onur Başaran ÖYMEN	Başkanvekili	CHP	Bursa
İsmail Hakkı BİÇER	Sözcü	AK Parti	Kütahya
Osman ÇAKIR	Katip	MHP	Samsun
Burhan KAYATÜRK	Üye	AK Parti	Ankara
Fazilet DAĞCI ÇIĞLIK	Üye	AK Parti	Erzurum
İbrahim KAVAZ	Üye	AK Parti	Erzurum
Mustafa ÖZTÜRK	Üye	AK Parti	Hatay
Mehmet Sait DİLEK	Üye	AK Parti	Isparta
Mehmet Beyazıt DENİZOLGUN	Üye	AK Parti	İstanbul
Halide İNCEKARA	Üye	AK Parti	İstanbul
Taha AKSOY	Üye	AK Parti	İzmir
Lutfi ELVAN	Üye	AK Parti	Karaman
Musa SIVACIOĞLU	Üye	AK Parti	Kastamonu
Cüneyt YÜKSEL	Üye	AK Parti	Mardin
Afif DEMİRKAN	Üye	AK Parti	Siirt
Nuri USLU	Üye	AK Parti	Uşak
Nevin Gaye ERBATUR	Üye	CHP	Adana
Algan HACALOĞLU	Üye	CHP	İstanbul
Mustafa Şükrü ELEKDAĞ	Üye	CHP	İstanbul
Osman COŞKUNOĞLU	Üye	CHP	Uşak
Mustafa VURAL	Üye	DSP	Adana
Mithat MELEN	Üye	MHP	İstanbul
Ahmet Kenan TANRIKULU	Üye	MHP	İzmir
Yusuf Ziya İBREÇ*	Üye	AK Parti	Antalya
Emine AYNA**	Üye	BDP	Mardin

*Antalya Milletvekili Yusuf Ziya İBREÇ'in Komisyon üyeliği mensubu bulunduğu siyasi partiden istifası nedeniyle İctüzüğün 22. Maddesi uyarınca 26 Ocak 2011 tarihinde kendiliğinden sona ermiştir.

**Mardin Milletvekili Emine AYNA'nın Komisyon üyeliği mensubu bulunduğu siyasi partiden istifası nedeniyle İctüzüğün 22. Maddesi uyarınca 8 Nisan 2011 tarihinde kendiliğinden sona ermiştir.

II. TÜRKİYE’NİN AVRUPA BİRLİĞİNE KATILIM SÜRECİNDEKİ GELİŞMELER

Malum olduğu üzere, 1998 yılından bu yana her yıl Avrupa Birliği’ne (AB) aday tüm ülkelerle birlikte Türkiye için de bir ilerleme raporu yayımlanmaktadır. “Türkiye’nin 2010 Yılı İlerleme Raporu”, 9 Kasım 2010 tarihi itibarıyla AB Komisyonu tarafından açıklanmıştır. Rapor, son bir yıl içerisinde Türkiye’de yaşanan siyasal ve ekonomik gelişmelerle ilgili kapsamlı ve teknik değerlendirmeleri içermektedir.

Rapor ana hatlarıyla 3 bölümden oluşmaktadır. Genel bir girişin ardından ilk olarak siyasi kriterler, ardından ekonomik kriterler ve son olarak da müzakere başlıklarının son hali tartışılmaktadır. Siyasi kriterler başlıklı ilk bölüm üç alt başlık içermektedir; Demokrasi ve hukukun üstünlüğü, İnsan hakları ve azınlıkların korunması, Bölgesel konular ve uluslararası yükümlülükler alt başlıkları bulunmaktadır. Alt başlık içerikleri kısaca aşağıda aktarılmaktadır.

Demokrasi ve Hukukun Üstünlüğü alt başlığında; öncelikli olarak devam eden bazı davaların süreçleri özellikle demokratik kurumların düzgün işleyişine ve hukukun üstünlüğüne duyulan güvenin güçlendirilmesi açısından bir fırsat olarak değerlendirilmiş ancak siyasi partilerin kapatılmasına ilişkin dayanaklara ve yargılama süreçlerine Avrupa standardizasyonunun getirilmesinin gerekliliğinin altı çizilmiştir.

Anayasa değişikliği ile ilgili olarak; 12 Eylül 2010 tarihinde %58’lik bir oran ile referandum sonucunda kabul edilen yeni anayasa paketinden övgüyle bahsedilmektedir. Bu gelişmenin ‘Katılım Ortaklığı’nın, yargı, temel haklar ve kamu yönetimi alanlarındaki bir dizi önceliklerini karşıladığı’ ifade edilmektedir.

Yasama ile ilgili olarak; parlamentoda siyasi partilerin arasındaki uyuşmazlıkların reform sürecini yavaşlattığı, özellikle Kopenhag siyasi kriterine uyum için gerekli yasal düzenlemelerin yeterli sayıda olmadığı yönünde eleştirilere yer verilmektedir.

Yargı reformuyla ilgili olarak; yeni anayasa paketi ile birlikte yargıda reform hareketi, başarılı bir ilerleme olarak değerlendirilmektedir. Özellikle HSYK’daki değişikliklere değinilmiş, 7 üye sayısının 22’ye çıkarılması ve Yargıtay ve Danıştay üyelerinin yanı sıra, yeni üyelerin seçiminde birinci derece hâkimlerin, Adalet Akademisinin, hukuk fakültelerinin ve avukatların temsilcilerinin üyelik kapsamına alınmasını HSYK’nın yargının tümünü temsili anlamına geleceği şeklinde yorumlanmaktadır.

İnsan Hakları ve Azınlıkların Korunması alt başlığında; İnsan hakları konusunda yeterli sayıda yasama faaliyetinde bulunulmadığı ve yapılması beklenen reformların halen beklemede olması eleştirilmektedir. Ancak genel değerlendirmede Türkiye'nin uluslararası insan hakları hukukuna bağlılığı övülmektedir. Azınlıklar konusunda ise Ermeni ve Kürt meseleleri, ordunun konumu, azınlık hakları gibi çok hassas konularda geçmişe göre basın organları ve kamuoyunda tartışma ortamının genişlemesi ve özgürleşmesinin olumlu yönde bir gelişme olduğu belirtilmektedir.

Kadın hakları ile ilgili olarak; yapılan anayasa değişikliği ile birlikte kadın haklarını ve toplumsal cinsiyet eşitliğini güvence altına alan yasal çerçeveyi ve özellikle pozitif ayrımcılık tedbirlerine ilişkin düzenlemeleri kadın haklarının güçlendirilmesi olarak yorumlanmaktadır.

Bölgesel Konular ve Uluslararası Yükümlülükler alt başlığında; Kıbrıs konusunda Türkiye'nin BM Genel Sekreteri'nin iyi niyet misyonu çerçevesinde beyan ettiği müzakerelere yönelik açık destek hatırlatılarak Türkiye'den aynı çerçeve içerisinde çözüme ilişkin müzakerelere aktif desteğinin önemi vurgulanmaktadır.

Türkiye'nin dış politika alanında övgüyle bahsedilen çalışmaları, bölgesel işbirliği ve barışçıl yaklaşım politikaları olmuştur. Bilhassa, Türkiye'nin Balkanlar'da barış için gösterdiği eylemler övülmüş, AB ile Türkiye'nin Balkanlar, Irak, İran, Güney Kafkasya, Pakistan, Afganistan ve Orta Doğu barış süreci gibi ortak çıkarı ilgilendiren uluslararası konularda düzenli siyasi diyalogu sürdürmesinden beğeniyle bahsedilmektedir. Ayrıca raporda Türkiye'nin arabuluculuk misyonuna değinilmiş Suriye-İsrail arasındaki arabuluculuk faaliyetlerinin, Suriye ile ilişkilerdeki gelişmeyi buna bağlamıştır. İsrail ile kötüleştiği belirtilen ikili ilişkilerin nedeni olarak yaşanan Mavi Marmara krizi gösterilmiştir.

Raporun ikinci bölümündeki ekonomik kriterler kapsamında Türkiye'nin son bir yılı değerlendirilmiştir. Değerlendirmeler 1993 tarihinde gerçekleştirilen Kopenhag Zirvesi sonuçlarını temel almaktadır. Birlik ile Türkiye arasında ekonominin en az sorunlu alan olduğu vurgulanmış ve bu konuya ilişkin ayrıntılı değerlendirmelerde bulunulmayıp genel hatlarıyla bahsedilmiştir. Özetle, istikrarlı büyümeden, kriz süreç yönetiminden, piyasaların nelerden etkilendiğine ve son olarak da dış pazara giriş çıkış koşullarına değinilmiştir. Özellikle kriz döneminde büyümeye dikkat çeken rapor, ihtiyaç duyulan dış finansmanın sağlanmasında zorluk çekilmediğini vurgulamıştır.

İlerleme raporu son bölümünde üyelik yükümlülüklerinin üstlenebilme yeteneğinin ölçütü olan fasıllar ele alınmıştır. Toplamda 33 farklı konuya ilişkin açılan başlıklarla ilgili ayrıntılı değerlendirmeler yapılmıştır. 23 fasıl için ilerleme ya da iyi düzeyde ilerleme değerlendirilmesi yapılırken 3 fasıl için çok sınırlı ilerleme, 7 fasıl için ise sınırlı ilerleme ifadeleri kullanılmıştır. Geçici olarak müzakereleri tamamlanan yalnızca bilim ve araştırma başlığı iken toplamda 14 başlık ile ilgili müzakere süreci başlatılmıştır.

Sonuç olarak 13. İlerleme Raporu Türkiye AB ilişkilerinde son durumu özetlemiştir.

İlerleme Raporu ile beraber “Genişleme Strateji Belgesi” yayımlanmakta ve bu belge üye ülkeler tarafından da onaylanmakta, bu nedenle de AB’nin resmi görüşü olma niteliği ile büyük önem taşımaktadır.

Bu belgede de 12 Eylül’de gerçekleştirilen referandum ile anayasa değişiklik paketinin kabul edilmesinden övgüyle söz edilmekte ancak yeni bir sivil anayasa oluşturulması yönündeki beklenti dile getirilmektedir.

Genişleme Stratejisi belgesinde ifade ve basın özgürlüğünün güçlendirilmesi salık verilmekte, dini özgürlükler, kadın hakları, sendikal haklar gibi konularda da ilerlemenin önemi ifade edilmektedir.

Belgede, Türk ekonomisinin orta vadede AB üyeliğine hazır olacağı ifade edilirken, Türkiye’nin işleyen Pazar ekonomisinin Birlik’teki pazar güçleri ve rekabet baskısı ile baş edebileceği dile getirilmektedir. Genişleme Stratejisi belgesinde müzakere başlıklarının açılması için reformların hızlandırılması gereği üzerinde durulmaktadır.

Belgede olumlu olarak değerlendirilen bir diğer konu da Türkiye’nin çok yönlü ve aktif olarak nitelenen dış politikasıdır. AB ayrıca, Türkiye’ye Birlik ile koordine halinde ve beraber hareket etmelerinin AB ve Türkiye’nin Ortadoğu ve Güney Kafkasya gibi bölgelerdeki etkisini güçlendireceği ve bölgesel, etnik ve dini temelli sorunların çözümünde katkı sağlayacağını ifade etmektedir.

Devam eden katılım müzakereleri çerçevesinde; 30 Haziran 2010 tarihinde “*Gıda Güvenliği Fası*” fiili müzakereye açılmıştır.

III. AVRUPA BİRLİĞİ UYUM KOMİSYONU FAALİYETLERİ

A. KOMİSYONA HAVALE EDİLEN KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ¹

AB Uyum Komisyonu, Kuruluş Kanunu gereğince, kendisine havale edilen kanun tasarı veya tekliflerini sadece tali komisyon olarak görüşebilmektedir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca 23. Dönem 5. Yasama Yılında Avrupa Birliği Uyum Komisyonuna; 7 kanun tasarısı ve 5 kanun teklifi olmak üzere toplam 12 dosya havale edilmiştir. Önceki yasama yılında havale edilenlerle birlikte kanun tasarılarından 1 adedi görüşülerek karara bağlanmış ve söz konusu rapor esas komisyona gönderilmek üzere Meclis Başkanlığı'na sunulmuştur. 6 kanun tasarısı ve 1 kanun teklifi esas komisyonca görüşülmüş olması nedeniyle TBMM Başkanlığı'na iade edilmiştir. Komisyonda halen 23 dosya bulunmaktadır.

Söz konusu yasama yılında Komisyonda bulunan kanun tasarı ve tekliflerinin listesi aşağıda verilmiştir.

KOMİSYONDA BULUNAN KANUN TASARILARI

Esas Numarası	Kanun Tasarısının Başlığı
<u>1/319</u>	Müteaddit Defalar Değiştirilmiş Bulunan 13 Aralık 1960 Tarihli Eurocontrol Hava Seyrüsefer Güvenliği İçin İşbirliği Uluslararası Sözleşmesi Birleştirme Protokolü Konusundaki Diplomatik Konferansın Son Senedinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
<u>1/320</u>	Avrupa Topluluğunun, Müteaddit Defalar Değiştirilmiş ve 27 Haziran 1997 Tarihli Protokol İle Birleştirilmiş Bulunan 13 Aralık 1960 tarihli Eurocontrol Hava Seyrüsefer Güvenliği İçin İşbirliği Uluslararası Sözleşmesine Katılmasına Dair Protokol Hakkındaki Diplomatik Konferansın Son Senedinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
<u>1/475</u>	Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Avrupa Birliği Genel Sekreterliği ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Başbakanlık Avrupa Birliği Koordinasyon Merkezi İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
<u>1/636</u>	Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
<u>1/686</u>	Avrupa Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığını İzleme Merkezinin Çalışmalarına Türkiye Cumhuriyetinin Katılımı ile İlgili Olarak Avrupa Topluluğu ve Türkiye Cumhuriyeti Arasında Yapılan Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

¹ Komisyona havale edilen kanun tasarı ve tekliflerine ilişkin veriler 11/04/2011 tarihi itibarıyledir.

Esas Numarası	Kanun Tasarısının Başlığı
<u>1/739</u>	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre, Doğa, Su ve Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
<u>1/798</u>	Coğrafi İşaretlerin ve Geleneksel Özellikli Ürün Adlarının Korunması Hakkında Kanun Tasarısı
<u>1/841</u>	Gümrük Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı
<u>1/948</u>	Türkiye Cumhuriyeti ile Mısır Arap Cumhuriyeti Arasında Tesis Edilen Ortak Komitenin 1/2010 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı
<u>1/992</u>	Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı
<u>1/998</u>	30 Eylül 1957 Tarihli Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasının (ADR) Madde 1 (a), Madde 14 (1) ve Madde 14 (3) (b)'sini Tadil Eden Protokole Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı

KOMİSYONDA BULUNAN KANUN TEKLİFLERİ

Esas Numarası	Kanun Teklifinin Başlığı
<u>2/17</u>	Büyük Mağazalar Kanunu Teklifi
<u>2/25</u>	Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine Yargıç Üye Seçilmesi Hakkında Kanun Teklifi
<u>2/199</u>	Perakende Ticaret, Alışveriş Merkezleri ve Büyük Mağazalar İle Esnaf ve Sanatkarlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Teklifi
<u>2/276</u>	Perakende Ticaret İle Esnaf Ve Sanatkarlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Teklifi
<u>2/433</u>	Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
<u>2/533</u>	Ceza Muhakemesi Kanunu ve Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi
<u>2/658</u>	Ayaş Organik Tarım Destekleme ve Geliştirme Enstitüsü Kurulması Hakkında Kanun Teklifi
<u>2/729</u>	1739 Sayılı Millî Eğitim Temel Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
<u>2/784</u>	Bazı Uluslararası Sözleşmelere Konan Çekincelerin Kaldırılması Hakkında Kanun Teklifi
<u>2/877</u>	Hava İş Kanunu Teklifi
<u>2/897</u>	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi
<u>2/900</u>	Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi

AB Uyum Komisyonu, 23. Dönem 5. Yasama Yılında, aşağıda bilgileri yer almakta olan kanun tasarı ve tekliflerini, esas komisyon raporunu verdiği için görüşmeyerek TBMM Başkanlığı'na iade etmiştir.

ESAS KOMİSYON GÖRÜŞTÜĞÜ İÇİN İADE EDİLEN DOSYALAR

Esas Numarası	Kanun Tasarı veya Teklifinin Başlığı
<u>1/440</u>	Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Avrupa Birliği Genel Sekreterliği İle Arnavutluk Cumhuriyeti Avrupa Entegrasyon Bakanlığı Arasında Avrupa Entegrasyonu Süreci Çerçevesinde İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
<u>1/571</u>	2001, Gemilerdeki Zararlı Organik Tutunma Önleyici Sistemlerin Kontrolüne İlişkin Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
<u>1/827</u>	Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komitenin Anlaşmaya Ek Menşeli Ürünler Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'nin Değiştirilmesi Hakkındaki 1/2009 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
<u>1/924</u>	Kolluk Gözetim Komisyonu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı
<u>1/961</u>	Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu Tasarısı
<u>1/964</u>	Tabiatı ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanunu Tasarısı
<u>2/779</u>	Çalışanların Doğum İzninin 20 Haftaya Çıkarılması Hakkında Kanun Teklifi

Komisyonunda görüşülerek TBMM Başkanlığına raporu sunulan kanun tasarı ve tekliflerine ilişkin ayrıntılı bilgiler bir sonraki bölümde yer almaktadır.

B. KOMİSYON TOPLANTILARI

AB Uyum Komisyonu 23. Dönem 3. Yasama Yılında 1 yasama toplantısı gerçekleştirmiştir. Aşağıda Komisyon'un yasama toplantısı ile özel gündemli toplantılarına dair bilgiler verilmektedir.

1. Yasama Toplantıları²

a. Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu Tasarısı

Adalet Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulu tarafından 05/01/2011 tarihinde TBMM Başkanlığına sunulan 1/991 esas numaralı “Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu Tasarısı” TBMM Başkanlığınca, 07/01/2011 tarihinde esas komisyon olarak Anayasa, tali komisyon olarak AB Uyum Komisyonu, Adalet Komisyonu, İçişleri Komisyonu ve Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilmiştir.

Komisyonumuz, 25/01/2011 tarihli 44. toplantısında, Adalet Bakanlığı, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği (ABGS) temsilcilerinin de katılımıyla anılan Kanun Tasarısını inceleyip görüşmüştür.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler sırasında hükümeti temsilen Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sayın Cemil Çiçek tarafından şu hususlar belirtilmiştir: Kamu Denetçiliği Kanunu bilindiği üzere 22. Yasama Döneminde yasalaşmış, fakat Anayasa Mahkemesi tarafından anayasal dayanağı olmadığı için iptal edilmiştir. Son yapılan Anayasa değişikliğiyle bu Kuruma anayasal zemin sağlanmıştır. Bu sebeple halkımızla idare arasında bir nevi arabuluculuk yapacak bu Kurumun kanunu tekrar meclis çatısı altında görüşülmektedir. Kamu Denetçiliği Kurumu, yargı kurumlarından farklı bir işleve sahip olacaktır. Bu Kurum, Tasarının 1. Maddesinde belirtilen “hakkaniyete uygun” kararlar verecek yani yerindelik denetimi de yapabilecektir. Bu Kurumun bir başka özelliği de hızla hareket edebilme kabiliyetine sahip olmasıdır. Bu Kurumla ilgili en önemli husus ise başdenetçinin toplumda genel kabul görmüş bir kişi olması gerekliliğidir. Bu kurum bir güven müessesesidir, başdenetçinin imajı, saygınlığı Kurumun güvenilirliğinde ve etkinliğinde önem arz edecektir. Bu Kurumun sağlıklı ve verimli çalışmasıyla yargının yükü hafifletilmiş olacaktır. Bu Kurum aracılığıyla idareden istediği haklı hususları elde eden kişiler dava yoluna başvurmayacak ve böylece yargının yükü hafifleyecektir. Aynı zamanda vatandaşlara hızlı ve kolay bir yöntemle hakkını alma imkanı tanınmış olacaktır. Kanun Tasarısının bu faydalarından dolayı hızla yasalaşması uygun olacaktır.

² Bu bölümde yer verilen kanun tasarılarının metinlerine www.tbmm.gov.tr adresinden ulaşılabilir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerde Komisyon üyelerince şu konulara değinilmiştir: Osmanlıda var olan Kadul-Kudat kurumunun batılı devletlerce taklit edilmiş halinin Kamu Denetçiliğini ortaya çıkardığını, bu manada Kurumun Türk tarihinde başarılı bir şekilde uygulandığının bilindiğini anlatmışlardır. Başdenetçinin halktan kopuk olmayan ve kişiliği ile toplumda öne çıkmış bir kişi olmasının önemine vurgu yapılmıştır. Kurumun kararlarının bağlayıcı nitelik taşımadığı fakat uygulamanın olduğu ülkelerde kamu denetçisinin taleplerinin emir telakki edildiği, bu anlayışın zaman içerisinde oluştuğu, benzer bir sürecin ülkemizde de yaşanabileceğine değinilmiştir.

ABGS yetkililerince Tasarının müktesebat hususunda yeterli görüldüğü belirtilmiştir.

Komisyon tarafından bu aşamada; Tasarının sadece AB müktesebatıyla ilgili olabilecek 1, 5, 10, 12, 22. maddeleri üzerinde görüşme yapılması kararlaştırılmıştır.

1. Madde üzerinde yapılan müzakerelerde; Kurumun, İdareyi denetleme kriterlerin açıkça yazılmasının faydalı olduğu, bu bağlamda Avrupa örneklerinde bulunan anayasaya uygunluk denetimi, taraf olunan tüm uluslararası anlaşmalara uygunluk denetimi, diğer medeni ülkelerdeki uygulamalarla uygunluğunun denetimi, sağduyuya uygunluk denetimi hususlarının maddeye yazılması gerektiği savunulmuştur. Sayın Hükümet yetkilisi tarafından madde metninde bulunan hukuka ve hakkaniyete uygunluk ifadelerinin tüm bu sayılan kriterleri karşıladığı belirtilerek maddede değişikliğe ihtiyaç olmadığı söylenmiştir. Ayrıca mukayeseli hukukla iş görmenin ne gibi sonuçlar doğuracağına öngörülemediği anlatılmıştır.

5. Madde üzerinde yapılan müzakerelerde; ABGS yetkilileri tarafından Kanuna, Kamu Denetçiliği Kurumunun kendi faaliyet alanına ilişkin kanun ve diğer düzenleyici işlemler hakkında görüş ve öneri bildirmek yetkisinin eklenmesi hususu belirtilmiştir. Komisyon üyeleri tarafından; Yargının faaliyet alanına girmeyen konular diye bir sınırlandırmanın yargı ile çatışmayı önleyeceği ileri sürülmüş ve madde olduğu gibi kabul edilmiştir.

10. Madde üzerinde yapılan müzakerelerde; Başdenetçinin siyasetle ilgisi bulunmayan, 20 yıllık devlet deneyimi bulunan, hukukçu, 50 yaşın üzerindeki kişilerden olması gerekliliği tartışılmıştır. Tartışmalar esnasında

başdenetçi olma şartlarının detaylara dayanmaması gerektiği, zira Meclisin başdenetçi seçerken üzerinde uzlaşa sağlanmış en uygun kişiyi seçeceği vurgulanmıştır. Başdenetçi olabilme şartlarında, sadece hukuk formasyonu almış kişiler mi, sosyal formasyonlar almış kişiler mi, yoksa her hangi bir formasyon almış kişilerden olma şartının gerekliliği tartışılmış, görüşmeler sonucunda maddenin olduğu gibi bırakılarak esas komisyonun bu hususta bir karara varmasının uygun olacağı belirtilmiştir.

12. Madde üzerinde yapılan müzakerelerde; maddede geçen “görevleriyle ilgili” ibaresinin kalkması tartışılmış, buradaki görev ifadesinin Kuruma yapılan başvurular olduğu, yoksa personelin idari bakımdan genelgelere uyma yükümlülüğünün olabileceği bahsedilmiş ve madde değiştirilmeden kabul edilmiştir.

22. Madde üzerinde yapılan müzakerelerde; Kurumun raporlarında başvuran hakkında gizlilik ilkesinin temin edilebilmesi amacıyla bir değişiklik yapılmasının uygun olacağı belirtilmiştir.

Yapılan görüşmelerin ardından yapılan oylamada yukarıdaki görüşlerle, Tasarı oy birliği ile uygun bulunmuştur.

Tasarı söz konusu mülahazalarla Komisyonumuzca aynen kabul edilmiş ve esas komisyon olan Anayasa Komisyonu’na sunulmak üzere TBMM Başkanlığına sunulmuştur.

Tasarı esas komisyon olan Anayasa Komisyonu tarafından 26/1/2011 tarihinde görüşülmüş ve 609 sıra sayısıyla TBMM Genel Kurulu gündeminde bulunmaktadır.

C. KOMİSYONUN YURT DIŞI ZİYARETLERİ

1. Estonya Parlamentosu

TBMM AB Uyum Komisyonu Başkanı Sayın Yaşar YAKIŞ, Katip üyesi Prof. Dr. Osman ÇAKIR, üyeleri Sayın Afif DEMİRKIRAN, Sayın Nuri USLU ve Prof. Dr. Gaye ERBATUR’dan oluşan heyet, 4-8 Ekim 2010 tarihlerinde Estonya Parlamentosu AB İşleri Komisyonu’nun daveti üzerine, Estonya’ya resmi ziyarette bulunmuştur.

AB İşleri Komisyonu Başkanı Sayın Marko MIHKELSON ve üyeleri ile yapılan görüşmede, Sayın YAKIŞ, hükümetler düzeyinde tatmin edici boyutta olan ilişkileri parlamentolararası düzeye de taşımak istediklerini; başlangıçta Litvanya ve Letonya'nın da içinde bulunduğu üç ülkeli bir ziyaret planladıklarını ancak başarılı olamayınca Estonya'ya ilk ziyareti gerçekleştirmek istediklerini belirtmiş; Türkiye'nin Estonya için NATO üyeliğinin anlamını takdir ettiğini ve bu üyeliği hararetle desteklediğini; üyelik sonrası Estonya'yı, NATO ve BM Barış gücüne yaptığı katkılar nedeniyle takdirle karşıladıklarını; şimdi de Estonya'nın Türkiye'nin AB'ye üyelik sürecini aynı şekilde hararetle desteklemekte olmasından ötürü çok memnun olduğunu ve bu memnuniyetimizi Sayın MIHKELSON aracılığı ile bir kez daha Estonya makamlarına iletmek istediğini söylemiştir.

Komisyon Başkanı Sayın MIHKELSON; Türkiye'nin AB'ye tam üyeliğini desteklediklerini belirtmiş; yaşanan ekonomik kriz nedeniyle Türkiye ile Estonya arasında doğrudan uçuşların başlamamasından üzüntü duyduklarını; söz konusu uçuşların başlaması için ellerinden gelen çabayı sarf edeceklerini ifade etmiştir.

Sayın YAKIŞ; ağırlıklı olarak bankacılık sektöründe yaşanan krizden, daha önce Türkiye'nin bu sektörü güçlendirmiş olması nedeniyle fazla etkilenmediğini; geçen yıl en hızlı büyüyen ekonomiler sıralamasında Singapur ve Tayvan'dan sonra Çin'le birlikte 3. sırada yer aldığımızı; Türkiye'nin şu anda dünyanın 17. (satın alma gücü paritesi açısından 16.) Avrupa'nın ise 6. en büyük ekonomisi olduğunu; ihracatımızın arttığını, otomotiv, elektronik eşya ve tekstilde güçlü bir hale geldiğimizi belirtmiş; 1996'da gerçekleşen AB ile gümrük birliğinin sanılanın aksine Türk sanayinde olumlu etkilerde bulunduğunu söylemiştir. Bu durumun Estonya gibi AB üyeliğimizi destekleyen ülkeleri, süreci daha savunulabilir hale getirdiğini de ifade eden Sayın YAKIŞ, Türk halkının AB'ye ilgisinin düşmeye başlamasının bir sorun teşkil ettiğini; son zamanlarda Ortadoğu'da izlenen politikaların yeni ortaya çıkmadığını, esasında 1930'larda Atatürk'ün Balkanlarda istikrarın sağlanması için Balkan Paktını ve Ortadoğu'da istikrarın sağlanması için de Sadabat Paktı kurarak izlediği dış politika ile örtüştüğünü; 2. Dünya Savaşı sonrasında ortaya çıkan 2 bloklu dünyanın böylesi politikaların sürdürülmesine imkan vermediğini; soğuk savaşın sona ermesi ile Türkiye'nin Ortadoğu, Balkanlar ve Orta Asya'da daha aktif bir dış politika izlemeye başladığını; bunun da AB'nin Türkiye'yi daha ciddiye alması ile sonuçlanacağını düşündüğünü ifade etmiştir.

Sayın YAKIŞ, Kıbrıs sorununa da değinmiş; Türkiye'deki siyasi liderliğin cesur bir adım atarak Kıbrıs Türklerini Annan Planına olumlu oy vermeye teşvik ettiğini; ancak Kıbrıslı Rumların Plana hayır dediklerini; AB Konseyinin bunun üzerine KKTC ile doğrudan ticarete başlama kararı aldığını; ancak Kıbrıs'ın, tam üyeliği sonrası bu kararın uygulanmasını bloke ettiğini; Türkiye'nin Ankara Antlaşmasını AB'ye yeni katılacak ülkelere (ve bu çerçevede Güney Kıbrıs'a) teşmil etme yükümlülüğü bulunduğunun farkında olduğunu; ancak AB'nin de Konsey kararını uygulayarak Kuzey Kıbrıs'la doğrudan ticarete başlama yolunda bir yükümlülüğü bulunduğunu; Türkiye'nin 2006 yılının Ocak ayında bu iki yükümlülüğü aynı zamanda yerine getirmeyi öngören bir öneri sunduğunu, fakat Kıbrıs Rum Kesiminin bu önerinin uygulanmasını da dört buçuk yıldır bloke etmekte olduğunu; Kıbrıs sorunu çözümlenmeden Kıbrıs Rum Kesiminin AB'ye tam üye olarak alınmasının doğru olmadığını da görüldüğünü söylemiş; Türkiye'nin tam üyeliğinin AB'ye son derece olumlu katkılar yapacağını; AB'nin etki alanının Ortadoğu ve Kafkasya'ya Türkiye ile daha kolay yayılacağını ifade etmiştir.

Heyetimizi kabul eden Estonya Parlamento Başkanı Ene ERGMA; Türkiye'den bir heyeti kabul etmekten memnuniyet duyduğunu; Türkiye'de kadınları her alanda etkin olarak görmekten mutlu olduğunu; küçük bir ülke olmalarına rağmen AB içinde Türkiye'yi desteklediklerini; AB'ye katılım sürecinde kendilerinin de özellikle Doğu Bloğu günlerini uzun zaman yaşamış insanları ikna etmekte güçlükler yaşadıklarını, ama üstesinden geldiklerini; güvenlik endişeleri için NATO üyeliğini çok istediklerini söylemiştir.

Sayın YAKIŞ, Türkiye'de hukuk, eğitim, tıp gibi alanlarda kadınların oranının çok yüksek olduğunu; kadınlara seçme ve seçilme hakkının en erken veren ülkeler arasında olmamıza rağmen kadınların karar verme mekanizmalarında yeterince yer alamadığını; Estonya'nın güvenlik endişelerini anladıkları için NATO üyeliklerini şiddetle desteklediğimizi; esasında bizim NATO'ya katılma nedenimizin de benzer endişelerle gerçekleştiğini belirtmiş; Türkiye'nin dünyadaki enerji rezervlerinin %70'ini barındıran Hazar Denizi ve Basra Körfezi havzaları ile dünyadaki enerji tüketiminin % 40'ını gerçekleştiren Avrupa arasında yer aldığını; AB için bir nevi enerji koridoru haline dönüştüğümüzü vurgulamıştır.

Sayın YAKIŞ, Dış Politika Enstitüsünde Türkiye-AB ilişkileri konusunda bir konuşma yapmıştır. Estonyalı parlamenterler, Talin’de görevli büyükelçiler, gazeteciler ve üniversite öğrencilerine hitap eden Sayın YAKIŞ, Türkiye’nin AB sürecine halkın desteğinin neden düştüğü; enerjinin güvenli bir şekilde Batı’ya nakledilmesi için ne yapılması gerektiği; müzakere başlıklarının açılması için gerekli olan yasaların çıkarılmasında ne aşamada olduğumuza yönelik sorulara da cevap da vermiştir.

Estonya AB Müsteşarı Juhann LEPASAAR ile yapılan görüşmede, Sayın LEPASAAR; AB’nin genişlemesi hakkında AB genelinde olumlu bir hava olmadığını; AB üyeliğimizin bu olumsuz havadan da etkilendiğini; AB’nin Türkiye’nin yer aldığı stratejik öneme sahip coğrafyada daha etkili olmak için Türkiye’ye ihtiyacı bulunduğunu; Türkiye’ye AB’nin ekonomik ve siyasi olarak ihtiyacı olduğunu düşündüklerini; AB yolunda Türkiye’nin çok önemli reformlar yaptığını gördüklerini; AB üyesi devletlerin hükümetlerinin ve halklarının fikirlerinin değişken olduğunu bildiklerini; bu nedenle Türkiye’nin yükümlülüklerini yerine getirmeye odaklanması gerektiğini; AB’nin aslında bir kulüp olduğunu ve şartları bulunduğunun unutulmaması gerektiğini söylemiştir.

Sayın YAKIŞ; hükümetlerin ve halkların fikirlerinin değişken olduğuna katıldıklarını; nitekim Fransa’nın eski Cumhurbaşkanı Jacques Chirac’in, “Eğer AB bir serbest ticaret bölgesi olarak kalmakla yetinmek istiyorsa, bunu Türkiye olmaksızın da yapabileceğini; ancak, AB küresel sorumluluklar yüklenmeyi öngörüyorsa bunu Türkiye olmadan yapamayacağını” söylediğini; onun halefi olan Sarkozy’nin ise Türkiye’nin Avrupalı bir ülke olmadığını savunduğunu; gelecekteki Fransız liderlerinin nasıl bir tutum takınacaklarının şimdiden kestirilemeyeceğini; ancak bu örneklerin, bir lider tarafından yapılan beyanlara takılıp kalmanın doğru olmadığını ortaya koyduğunu; bu nedenle Türkiye’nin bugünkü liderler tarafından yapılan beyanları bir yana bırakıp ufkun ötesine bakması gerektiğini ve AB’ye katılım sürecini kendi evine çeki düzen vermek için kullanması gerektiğini; Türkiye’yi daha iyi işleyen bir demokrasi; temel hak ve özgürlüklerden daha geniş şekilde yararlandığı bir ülke, daha şeffaf bir ekonomi haline getirmeye çaba sarf etmesi gerektiğini; bunu sağlaması halinde AB’ye üye olmadan dahi maksimum yarar sağlamış olacaklarını belirtmiş; güvenilir kamuoyu araştırmacılarının Türkiye’nin üyeliğine kesin

karşı olanların oranının %25, koşulsuz destekleyenlerin %25 olduğunu ve hedef alınması gereken bir diğer %50'lik oran bulunduğunu söylediklerini ifadeyle; bütün kriterleri yerine getirmiş bir Türkiye'yi alma konusunda son kararın AB'de olduğunu hatırlatmıştır.

Bosna Hersek'te yapılan son seçimleri nasıl değerlendirdiğimiz sorusuna Sayın YAKIŞ; Bosna Hersek'in Sırp kesiminde milliyetçiliğin hala çok güçlü olduğunu; Sırbistan'ın bu yöndeki desteğinin de süreci olumsuz etkilediğini; halklar arasında geçmişe dayanan yoğun korku ve güvensizlik bulunduğunu söylemiştir.

Estonya Dışişleri Bakanlığı AB Müsteşar Yardımcısı Kaja Tael ile yapılan görüşmede; Sayın Tael, Estonya'nın Türkiye'nin üyeliğini hararetle desteklediğini yinelemiş; AB üyesi bazı ülkelerin Kıbrıs sorununun arkasına sığındıklarını bildiklerini; AB'nin de esasında üzerinde konsensus sağlanmış politikalar izlemediğini; Kıbrıs sorununun sadece Türkiye, Kıbrıs ya da AB'nin değil, BM'nin de ilgi alanında yer aldığını; üyelik müzakerelerinin teknik olarak ilerlemesi gerekirken siyasi saiklerle engellendiğini gördüklerini; bu gerçeğe yaşamaya alışmamız gerektiğini; şu an için en önemli konunun müzakerelerin devam etmesini sağlamak olduğunu söylemiş; bağımsızlıklarını yeniden kazandıktan sonra yapabilecekleri yanıştan AB süreci sayesinde döndüklerini belirtmiş; karşılıklı güveni artırmak için çalışmamız gerektiğini vurgulamıştır.

Sayın YAKIŞ; AB içinde bizi destekleyen dost ülkelerin seslerinin daha gür çıkmasını beklediğimizi; AB'nin kurallara uymaması ya da kuralları kendine göre değiştirmesi konusunda bizim de şikayetlerimizin olabileceğini; Türkiye kamuoyunun AB'nin isterse Kıbrıs'ı kontrol altına alabileceğine inandığını; bu nedenle genel olarak yükümlülüklerimizi yerine getirsek bile AB'nin bizi almayacağı yönünde bir kanı olduğunu; dolayısıyla müzakereler için gerekli olan yasaları çıkarmakta zorlandığımızı ancak 28 ülkeli, 100 den fazla partinin yer aldığı bir ortamda tek bir politika yürütmenin zor olduğunun farkında olduğumuzu ifade etmiştir.

Estonya-Türkiye Parlamentolararası Dostluk Grubu Başkanı Evelyn Sepp; Estonya'nın Türkiye'nin AB üyeliği için attığı adımlardan ve gösterdiği çabalardan gurur duyduklarını; İstanbul'un kültür başkenti olmasının AB halkları üzerinde olumlu etki yaptığını ve Türkiye'nin kendi coğrafyasında oynadığı rolden memnun olduklarını söylemiştir.

Sayın YAKIŞ, AB'nin Türkiye'ye yaklaşımı nedeniyle %78 olan kamuoyunun desteğinin %38'e düştüğünü; daha önce "hard power" ülkesi iken giderek bir "soft power" ülkesine dönüştüğümüzü; Irak'ta ve Bosna Hersek'te farklı etnik gruplarını bir araya getirdiğimizi; İsrail ile Suriye arasında arabuluculuk yaptığımızı bu girişimlerin Türkiye'yi uluslararası arenada görünürlüğü yükselen bir ülke haline getirdiğini belirtmiş; NATO'nun belirlediği 15 sıcak noktadan 13'ünün ülkemizin ilgi alanında ya da yakınında olduğunu hatırlatmıştır.

Ziyaret sırasında e-devlet ve e-seçim konularında ilgili kurumlardan geniş bir brifing de alınmıştır.

2. Macaristan Parlamentosu

TBMM AB Uyum Komisyonu Başkanı Sayın Yaşar YAKIŞ başkanlığında, TBMM AB Uyum Komisyonu Başkanvekili Sayın Onur ÖYMEN, TBMM AB Uyum Komisyonu Katip Üyesi Sayın Osman ÇAKIR, TBMM AB Komisyonu üyeleri Sayın Musa SIVACIOĞLU ve Sayın Cüneyt YÜKSEL'den oluşan heyet, Macaristan Ulusal Meclisi AB Komisyonu Başkanı Sayın Richard HORCSIK'in davetlisi olarak 14-17 Kasım 2010 tarihlerinde Macaristan'a resmi bir ziyarette bulunmuşlardır.

AB Uyum Komisyonu Heyeti, 15 Kasım 2010 Pazartesi günü saat 09:00'da Macaristan Ulusal Meclisi Başkanvekili Sayın Sandor LEZSAK tarafından kabul edilmiştir.

Sayın LEZSAK, iki ülke arasında geçmişten beri iyi ilişkiler olduğunu; son birkaç aydır da iki parlamento arasındaki ilişkilerin daha fazla yoğunlaştığını; Macar Ulusal Meclisi Macaristan-Türkiye Dostluk Grubu üyelerinin geçen haftalarda Türkiye'yi ziyaret ettiklerini ve yapılan görüşmelerden olumlu intibalarla döndüklerini ifade etmiştir.

Sayın YAKIŞ, Türkiye'nin AB'ye giriş süreci konusunda bazı ülkelerin tereddütlü olduklarını; Türkiye'nin AB'ye girmesini destekleyen Macaristan'ın Ocak 2011'de AB Dönem Başkanlığını alacak olmasının kendilerini rahatlattığını vurgulamıştır. Sayın YAKIŞ bu süreçte Macaristan gibi Türkiye'nin üyeliğini güçlü biçimde destekleyen ülkelerin oylamalarda Türkiye lehine oy vermekle yetinmeyip tereddüdü olan ülkeleri de ikna etmeleri gerektiğini belirtmiştir. Sayın YAKIŞ, heyetin bu çabalar için mühimmat sağlamak amacıyla burada olduğunu; Türkiye'nin AB'ye giriş

sürecinin sadece Parlamentolar arasında yürütülemeyeceğini; sivil toplum kuruluşları, üniversiteler ve sendikalar gibi çok yönlü bir çaba gerektiğini ve bu konuda Macaristan'ın da destek sağlayabileceğini vurgulamıştır.

Sayın ÖYMEN, iki ülkeyi bağlayan en önemli unsurun bağımsızlık olduğunu; buraya Macaristan'ın AB'ye giriş sürecindeki tecrübelerini öğrenmeye geldiklerini ve bunun Türkiye için faydalı olacağını dile getirmiştir.

Sayın LEZSAK, 2010 yılının ilkbaharında yapılan genel seçimle Macaristan'ın siyasi yapısının değiştiğini; yeni hükümetin 2/3 çoğunluğa sahip olduğuna ve bu bağlamda Türkiye'yle benzer noktaları olduğuna değinmiştir. Sayın LEZSAK, Macar Parlamentosu'ndaki bütün partilerin Türkiye'ye AB'ye giriş konusunda destek verdiğinin altını çizmiş; geçen haftalarda Türkiye'ye resmi ziyarette bulunan Macar Ulusal Meclisi Macaristan-Türkiye Dostluk Grubu Başkanı'nın muhalefet partisinin mensubu olduğunu bunun Türkiye'nin AB'ye üyeliği konusunda muhalefetle iktidarın hemfikir olmasının bir göstergesi olduğunu belirtmiştir. Sayın LEZSAK, Türkiye'nin AB'ye adaylığının Aralık 1999'da resmen açıklandığını; 2005 yılından bu yana da müzakerelerin devam ettiğini belirterek; Türkiye'nin AB üyeliği sürecinin fazlasıyla uzatıldığını vurgulamıştır. Sayın LEZSAK, Macaristan Ulusal Meclis Başkanı'nın da Türk tarafının davetini kabul ettiğini ve önümüzdeki sene bir ziyaret gerçekleştireceğini dile getirmiştir. Sayın LEZSAK, Türkiye'nin Suriye, Lübnan ve Ürdün'le serbest ticaret bölgesi oluşturulması konusunda adımlar attığını duyduklarını; bazı batılı parlamenterlerin bunu AB'den uzaklaşma olarak algıladıklarını; kendilerinin bu durumu ekonomik işbirliği olarak değerlendirdiklerini belirtmiştir.

Sayın YAKIŞ, Türkiye'nin Orta Doğu'ya dönmesinin 1930'larda Atatürk tarafından başlatılan bir politikanın devamı olduğunu belirtmiştir. Sayın YAKIŞ, Fransa ve Almanya'nın yıllarca Alsas Loren için savaştıklarını; İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra ekonomik işbirliğiyle başlayan sürecin bu savaşa son verdiğini ve bölgede istikrar sağlandığını dile getirmiştir. Sayın YAKIŞ Orta Doğu'nun da ekonomik alandan başlanarak bir istikrar bölgesi haline getirilmesi politikasının uygulandığını belirtmiştir. Türkiye AB'ye girse de girmese de Orta Doğu'nun istikrarsız olmasının AB'ye olumsuz etkilerinin olacağını; bölgedeki istikrarın AB için de büyük bir hedef olması gerektiğinin altını çizmiştir. Türkiye'nin

Balkanlar, Kafkaslar, Orta Doğu ve Orta Asya gibi bölgelerle yakından ilgilenmesinin AB'nin bir alternatifi değil; tamamlayıcısı olduğunu vurgulamıştır. Sayın YAKIŞ Türkiye'nin AB sürecini engelleyen olay olarak Kıbrıs'ın görüldüğünü belirtmiş; Sayın LEZSAK ise bu konuda Macaristan'ın görüşünün oldukça net olduğunu; Türkiye'nin AB'ye girmesi ile Kıbrıs konusunun farklı olduğunu düşündüklerini belirtmiştir. Sayın LEZSAK bu konunun Avrupa Entegrasyon Komitesi'yle yapılacak görüşmelerde daha detaylı bir şekilde masaya yatırılacağını; Macar Parlamentosunun da AB Dönem Başkanlığı süresince bu konuda gereken her türlü yardım için adım atacağını ve yetkisini kullanacağını ifade etmiştir.

AB Uyum Komisyonu Heyeti, saat 11:00'de Macaristan Ulusal Meclisi Macaristan-Türkiye Dostluk Grubu'nu ziyaret etmiştir. Dostluk Grubu Başkanı Sayın Tamas HEGEDUS, son zamanlarda Türkiye'den çok sayıda heyet geldiğini; yakın zamanda Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Sayın Egemen BAĞIŞ'ın da Macaristan'a resmi bir ziyarette bulunduğunu; ziyaret esnasında başarılı görüşmeler yapıldığını ve bu durumun kendileri için çok memnuniyet verici olduğunu belirtmiştir. Sayın HEGEDUS, Macaristan-Türkiye Dostluk Grubu'nun yakın bir tarihte kurulduğunu; buna rağmen çok sayıda üyeye ulaşıldığını ve bunun da hem iki halk hem de iki parlamento arasındaki dostluğu pekiştireceğini düşündüklerini; Türkiye'deki ekonomi ve demokrasi alanındaki gelişmeleri yakından takip ettiklerini; Türkiye'nin doğru ve yerinde dış politikasının tüm Avrupa'daki istikrarı etkilediğini; AB'ye girme sürecinde önemli bir noktaya geldiğini ancak zorlukların da bilindiğini ve bu zorlukların siyasi zorluklar olduğunu ifade etmiştir. Sayın HEGEDUS, Macaristan'ın Dönem Başkanlığı süresinde, Türkiye ile müzakere sürecinin sürecin daha fazla hızlandırılıp; bazı engellerin kaldırılabilceğini umduklarını belirtmiştir. Macaristan olarak Türkiye ile sadece siyasi ortaklık ya da müttefiklik değil; bin yıllara dayanan dostluk ve akrabalığa dayanan bir ilişkinin olduğunu ifade etmiş; AB içinde Türkleri akraba olarak gören tek halkın Macarlar olduğunu belirtmiştir.

Sayın YAKIŞ, bu ziyaretin Macaristan'ın AB Dönem Başkanlığı'ndan kısa bir süre önce olmasının ayrı bir önem taşıdığını belirterek; Macar Halkının ve Macaristan Parlamentosu'nun Türkiye'nin AB'ye katılması konusunda verdikleri desteğe teşekkür etmiş ve bu desteğin parlamentolar arası çerçevede -özellikle Türkiye'nin haklı olduğu hususların- daha yüksek sesle dile getirilmesinin de gerekli olduğunu altını çizmiştir.

Sayın ÖYMEN, Türkiye'nin 1963'te Ortaklık Antlaşması'nı imzaladığını; 1987'de tam üyeliğe müracaat ettiklerini; bazı Avrupa ülkelerinin Kıbrıs'ı bahane ederek üyeliğimizi ertelediğini belirtmiştir. Sayın ÖYMEN, Türkiye'nin Hırvatistan'la aynı zamanda (2005) müzakerelere başladığını; Hırvatistan'ın gelecek yıl tam üye olacağını; buna karşın Türkiye'nin 35 müzakere başlığından 18'ine ambargo koyulduğunu ifade etmiş; bunun sonucunda Türk Halkının AB'ye olan desteğinin %70'lerden %30'lara düştüğünü belirtmiştir. Sayın ÖYMEN Macaristan'ın tek başına olumlu kararlar alamayacağını; ancak olumsuz kararlara oybirliği nedeniyle engel olabileceğinin altını çizmiştir.

Sayın ÇAKIR, 10 yıl önce rektörü olduğu Samsun 19 Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi ile Macaristan Pecs Üniversitesi arasında yürütülen bilimsel işbirliğinin çok faydalı olduğunu belirtmiş; Türkiye'nin AB'ye girmesi halinde hem Macaristan hem de Türkiye için olumlu gelişmelerin izleneceğinin altını çizmiştir.

Sayın SIVACIOĞLU, Macaristan'ın AB Dönem Başkanlığı sürecinde Türkiye'nin büyük atak yapacağına inandıklarını belirtmiştir.

AB Uyum Komisyonu Heyeti, 16 Kasım 2010 Salı günü saat 14:15'te Macaristan Ulusal Meclisi Dışişleri ve Yurtdışında Yaşayan Macarlar Komisyonu'nu ziyaret etmiştir.

Komisyon Başkanı Sayın Mihaly BALLA, komisyon üyeleri adına Türkiye'nin AB'ye üyelik sürecinde göstermiş olduğu çabaları takdir ettiklerini belirterek; Macaristan'ın Türkiye'nin AB üyeliğini desteklediğini ve bu sürecin sonunda tam üyeliğin olması gerektiğini belirtmiştir. Sayın BALLA Türkiye'nin Macaristan için çok önemli bir partner olduğunu ifade etmiştir.

Sayın YAKIŞ Türkiye'nin Macaristan'ın NATO üyeliği için gösterdiği gayreti, Macaristan'ın da Türkiye'nin AB üyeliği için gösteriyor olmasından dolayı duydukları memnuniyeti dile getirmiştir. Sayın YAKIŞ birliğe üye bazı ülkelerin Türkiye'nin AB üyeliği yolunu çeşitli siyasi bahanelerle kapattığını; şimdiye kadar 13 başlığın müzakerelere açıldığını; fasıllardan iki tanesinin içeriği olmadığını ve geriye üç fasıl kaldığını belirtmiştir. Bunlardan bir tanesinin Belçika'nın Dönem Başkanlığı'nda açılması durumunda Macaristan'ın Dönem Başkanlığı sürecine 2 fasılın kalacağını dile getiren Sayın YAKIŞ, Türkiye'nin açılmamış bu üç fasıldaki şartları yerine getirmesinin büyük bir zorluğu olmadığını ifade etmiş; hiçbir

Türk yetkilisinin tolerans gösterilmesini talep etmediğini ve Türkiye'nin gereken tüm şartları yerine getirmek istediğini söylemiştir. Sayın YAKIŞ, tüm şartların yerine getirilmesinden sonra, tamamen subjektif nedenlerle Türkiye'nin yolunun kesilmesini kabul edemediklerini; engel olarak görülen Kıbrıs konusunun suni bir engel olduğunu vurgulamış; asıl engelin Türkiye'nin bazı ülkeler tarafından istenmemesi olduğunu dile getirmiştir. Sayın YAKIŞ, Fransa'nın beş başlığı bloke ettiğini çünkü bu başlıkların Türkiye'yi tam üyeliğe götüreceğini; Fransa'nın SARKOZY'den önceki Cumhurbaşkanı CHIRAC'ın 2004 zirvesinden önce "Eğer AB serbest bir ticaret bölgesi olarak kalmayı yeterli görüyorsa bunu Türkiye olmadan da yapabilir ama AB küresel sorumluluklar yüklenmeyi istiyorsa; bunu Türkiye olmadan yapamaz." dediğini hatırlatmış; kendilerinin AB'de liderlerin geçici olduğunu; Türkiye'nin AB'ye katılım sürecinin liderler oradayken de değilken de süreceğini düşündüklerini ifade etmiştir. Sayın YAKIŞ, 2011'de Türkiye'de seçim olacağını; o tarihe kadar yasal tüm şartların tamamlanacağını ümit ettiklerini belirtmiştir.

Sayın ÖYMEN, Türkiye ile Macaristan'ın ortak menfaatlerinin olduğunu; o nedenle Türkiye'nin AB üyeliğinin Macaristan'ın da menfaatine olacağını düşündüklerini dile getirmiştir. Türkiye'nin diğer ülkelerden farklı olarak, Avrupa'nın ikinci büyük nüfusuna sahip olduğunu; toplam ekonomik güç bakımından Avrupa'nın altıncı büyük ekonomisine sahip olduğunu; askeri açıdan ise Avrupa'nın birinci ülkesi olduğunu belirtmiş; böyle bir ülkenin AB'ye üyeliğinin bazı devletleri rahatsız ettiğini çünkü AB Konseyi'ndeki kararların nüfus ağırlığına göre alındığını; Avrupa Parlamentosu'ndaki üyeliklerin ise nüfus esasına göre belirlendiğini ifade etmiştir. O nedenle Türkiye'nin üyeliğinin AB'deki büyük devletler arasındaki dengeleri etkileyeceğini ve bunun dışındaki gerekçelerin bahane olduğunu vurgulayan Sayın ÖYMEN, Macaristan da dahil olmak üzere tüm aday ülkelere, Schengen ülkelerine vizesiz giriş hakkının tanındığını; bunun tek istisnasının Türkiye olduğunu ifade etmiş buna gerekçe olarak Türkiye'den yasadışı göç hareketini gösterdiklerini; yasadışı göçün büyük bölümünün PKK tarafından organize edildiğini vurgulamıştır.

Macaristan Dışişleri Komisyonu'na mensup bir milletvekili 2001 krizinden sonra Türk Hükümeti'nin reformlar uygulayarak ekonomide artırım sağlamasının kendilerini hayrete düşürdüğünü; Türkiye ekonomisinin liberal, ulusal, demokratik ve geleneklerine bağlı olduğunu

dile getirmiş; Türkiye'nin aktif dış politikasını da takdir ettiklerini belirtmiştir. Türkiye'nin Suriye, Yunanistan ve Ermenistan'la olan ilişkilerinde gelişmeler olduğunu ve bunları takdir ettiklerini; Kıbrıs konusunda ise Türkiye'nin çözüm için niyeti olduğunu ancak Yunan tarafının bu anlaşmazlığı devam ettirdiğinin altını çizmiştir. Türkiye'nin sürdürdüğü istikrar rolünün Macaristan için de rahatlatıcı olduğunu ve Türkiye'nin bir nevi köprü olduğunun altını çizmiş; enerji alanında da menfaatlerinin kendilerini Türkiye'ye yönelttiğini ifade etmiştir.

AB Uyum Komisyonu Heyeti, 17 Kasım 2010 Çarşamba günü saat 10:30'da Macaristan Ulusal Grubu'nu ziyaret etmiştir.

Macaristan Ulusal Grubu Başkanı Sayın Janos HORVATH, Türkiye'nin AB üyeliğini desteklediklerini; Türkiye'nin birliğe üye olmasıyla birliğin daha etkin bir yapıya sahip olacağını; Türkiye'nin üyeliğine karşı çıkılmasını eski moda kıskançlık ve cehalet olarak yorumladığını ve Türkiye için elinden geleni yapacağını dile getirmiştir. Gelecek ay New York'ta yapılacak olan Parlamentolar Arası Birlik toplantısında Türkiye'nin katılımı olursa kendileriyle orada da görüşebileceklerini ifade etmiştir.

3. Polonya Parlamentosu

AB Uyum Komisyonu Başkanı Sayın Yaşar YAKIŞ, üyeleri Sayın Halide İNCEKARA ve Sayın Algan HACALOĞLU, 14-16 Mart 2011 tarihlerinde Polonya Parlamentosu alt kanadı Sejm (meclis) AB İşleri Komitesi Başkanı Milletvekili Sayın Stanislaw RAKOCZY'nin davetine icabetle Polonya Parlamentosuna resmi bir ziyarette bulunmuşlardır.

15 Mart 2011 Salı günü, saat 10.00'da Sejm Dışişleri Komisyonu Başkanı Sayın Andrzej HALICKI ile yapılan görüşmede Sayın HALICKI iki ülke arasındaki dostluk ilişkilerinin çok sıkı olduğunu; işbirliklerinin 600 yıl öncesine dayandığını; bundan sonra ise ilişkilerin daha da yoğunlaşacağını ifade etmiş; Türkiye ziyaretlerinin son derece sıcak bir ortamda geçtiğini; fevkalade iyi ağırlandıklarını; Polonya'nın AB müktesebatı uyum çalışmalarına devam ettiğini; AB'ye tam üye olma sürecinde Türkiye'yi destekleyeceklerini sözlerine eklemiştir.

Sayın HALICKI, parlamentolarında AB Komisyonu'nun da bulunduğunu; kendilerinin adı geçen komisyon ile sürekli işbirliği içinde olduklarını ve bilgi paylaşımı gerçekleştirdiklerini; bundan sonra Türkiye

ile ilişkilerine ekonomik açıdan daha fazla ağırlık verilmesi gerektiğini; ortalama 60 kadar Polonyalı şirketin Ankara’da yerleşik olduğunu; Polonya’da ise çok sayıda Türk şirketinin bulunduğunu; Türkiye’ye tatil amaçlı seyahat eden 1 milyona yakın vatandaşlarının olduğunu; ancak Türkiye’den Polonya’ya yeterli turist çekemediklerini; ülkesinin Göller Bölgesi’nin görülmeye değer olduğunu; parlamentolararası görüşmelerin uygun görüldüğü takdirde meclis kampüsü dışında da gerçekleştirilebileceklerini belirtmiştir.

Sayın HALICKI’nin 21 yaşında Milletvekili seçildiğini belirtmesi üzerine Sayın YAKIŞ’ın milletvekili seçilme yaşını 25’e indirmeyi önceleri yanlış bir karar olarak düşündüklerini; ancak sonrasında bu düzenleme için geç bile kaldıklarını ifade etmiştir.

Sayın YAKIŞ, Türkiye Polonya dostluğunun 2014 yılında 600. yılına ulaşacağını; Polonya’nın 1792 yılında Rusya ve Prusya arasındaki ikinci paylaşılmasını tanımayan tek ülkenin Osmanlı Devleti olduğunu; Osmanlı sarayındaki resmi kabullerde Polonya Büyükelçilisinin sandalyesinin boş tutularak Polonya’ya karşı uzun süre önemli bir jest yaptığını hatırlatmış, Polonya’nın NATO’ya girmesine destek olduklarını; NATO’nun Varşova Pakti’na karşı oluşturulduğunu; ancak şimdi adı geçen şehrin NATO bünyesinde bulunduğunu; Polonya’nın NATO üyeliğinin Avrupa dengelerini bütünüyle değiştirdiğini sözlerine eklemiştir.

Sayın YAKIŞ, ayrıca “Polonya’ya hâkim olan Orta ve Doğu Avrupa’ya hâkim olarak Rusya’ya baskı yapabilir” ve “Napolyon’un ise İstanbul’a hâkim olan dünyaya hâkim olur” sözleri ile iki ülkenin jeostratejik konumlarının önemine dikkat çekmiştir.

Sayın HALICKI, Türkiye’nin NATO’daki desteğini her zaman bildiklerini; şimdi ise bu desteğin daha fazlasını Türkiye’nin AB’ye üyelik sürecinde göstereceklerini ifade ederek, parlamentosu adına tekrar teşekkürlerini sunmuştur.

Sayın YAKIŞ, Polonya’nın AB üyeliği sırasında uyguladığı yöntemin hayranlık uyandırıcı olduğunu; bu politikalarından Türkiye’nin de yararlanabileceğini; Polonya’nın tüm taleplere direnmek yerine, önce AB’ye tam üye olarak mücadeleyi AB içinde yürütmek şeklinde özetlenebilecek pragmatik bir hareket tarzı benimsediğini ifade etmiştir.

Sayın YAKIŞ, Polonya'nın AB dönem başkanlığını alacak olması sebebiyle yeni başlıkların açılabilmesi için işbirliği içinde olmaları gerektiğini; AB Konseyinin, Fransa'nın ve Güney Kıbrıs Rum Kesiminin vetolarının kapsamı dışında kalan 3 başlığın açılması konusunda ise topun Türkiye'nin sahasında olduğunu; ancak sürecin devam edebilmesi için AB'ye düşen sorumluluklar bulunduğunu; AB'nin 1999 yılında resmen Türkiye'nin adaylığını ilan ettiğini; eşit muamele yapılacağını söylediğini, fakat bu sözlerin tutulmadığını; ancak maalesef Türkiye'nin AB üyeliği sürecinin birtakım ülkelerin seçim malzemesi olarak kullanıldığını; ülkesi için bunun kabul edilemeyecek bir durum olduğunu ifade etmiştir.

Sayın YAKIŞ, Kıbrıs sorununun her zaman engel olarak önlerine sunulduğunu; oysa Türk kamuoyunda bu sorunun ne pozitif ne de negatif bir sorun olarak görülmediğini; çünkü Türkiye sorununun çözülmesi için yeni bir adım atsa dahi Fransa'nın vetosu nedeniyle sürecin yine bloke olacağını; bu nedenle Türkiye'den, AB sürecini canlandırmak için Kıbrıs konusunda bir açılım yapmasını talep etmenin bir anlamı kalmadığını; Kıbrıs sorunu çözülecekse, AB süreciyle irtibatlandırılarak değil, ondan bağımsız biçimde, kendi parametreleri içinde çözülmesi gerektiğini belirtmiştir.

Sayın YAKIŞ Polonya'nın müzakere sürecinin 10 yıl kadar sürdüğünü; Türkiye'nin ise 48 yıldır bu yolda çalıştığını; teker teker her bir başlık üzerinde durmak istemediklerini, ancak bazı başlıkların bloke edildiğini; bunun adil bir yaklaşım olmadığını ifade etmiş; Türk tarafının Annan Planı'nı kabul ettiğini; ancak Rum Kesiminin ret oyu kullandığını; vurgulamıştır.

Heyetimiz daha sonra Polonya–Türkiye Parlamentolararası Dostluk Grubu Başkanı Sayın Tadeusz IWINSKI ile görüşmüştür. Görüşmeye Dostluk Grubu üyeleri Sayın Wojciech ZIEMNIAK, Sayın Piotr WACH ve Sayın Tadeusz Wojciech SKOPURA katılmışlardır.

Bu görüşmede Sayın İNCEKARA TBMM de kadınların %9'luk bir dilimi temsil ettiklerini; Sayın IWINSKI ise Polonya parlamentosunun %35'inin kadınlardan oluştuğunu; bu oranı %50'ye çıkaracaklarını ifade etmiştir.

AB'nin Orta-Doğu, Kafkaslar, Balkanlar ve Orta-Asya'da Türkiye ile işbirliği yapması konusunda Sayın YAKIŞ, AB'nin kendi olanakları ile pek tabii ki bu bölgelerde Türkiye ile işbirliği yapmaksızın varlık gösterebileceğini de fakat Türkiye ile işbirliği yaptığı takdirde aynı varlığı daha az işgücü, daha az kaynak, daha az finansal destek ile daha etkili gösterebileceğini ifade etmiştir.

Heyetimiz bundan sonra Polonya Parlamentosu AB Komisyonu Başkanı Sayın Stanislaw RAKOCZY ile görüşmüştür. Görüşmeye Polonya–Kıbrıs Parlamentolararası Dostluk Grubu Başkanı Sayın Andrzej GALAZEWSKI ve Danışmanları Sayın Adam DUDZIC de katılmışlardır.

Sayın RAKOCZY, AB Dönem Başkanlığının Macaristan'dan sonra kendilerine geçeceğini; bu bağlamda hazırlandıklarını; Macaristan'ın dönem başkanlığında 8 numaralı Başlığın (rekabet) açılacağına inandıklarını; kendi dönem başkanlıkları süresince de Türkiye hakkındaki yanlış algılamaları ortadan kaldırmak için çaba sarf edeceklerini ifade etmiştir.

Sayın YAKIŞ, 1 Temmuz'dan itibaren dönem başkanlığı süresince kendilerine nasıl yardımcı olabilecekleri hususunda bilgi istemiş; dönem başkanlığının yetkilerinin sınırsız olmadığını bildiklerini; ancak gri renkteki bölgelerin siyaha mı yoksa beyaza mı yakın olduğu konusunda Türkiye'nin tutumu yönünde değerlendirme yapabileceklerini ifade etmiştir.

Sayın RAKOCZY; başkanlık döneminde Türkiye'ye %100 destek vereceklerini; 50 yıldan sonra gerçeklerin masaya yatırılması gerektiğini; tek engelin Kıbrıs olduğunu; Türkiye'nin AB'nin geleceği için çaba sarf ettiğinin farkında olduklarını dile getirmiştir.

Sayın YAKIŞ, Kıbrıs sorununun Türkiye'nin katılım sürecinde zahiri bir sebepten ibaret olduğunu; eğer belli başlı AB üyesi ülkelerde Türkiye'yi AB'ye kabul etme yönünde bir irade mevcut olsa, o ülkelerin GKRY üzerinde baskı yaparak bu engeli aşabileceklerini; 500 milyon nüfuslu AB'nin, 700 bin nüfuslu GKRY tarafından rehin alınmasına müsaade etmeyeceklerini; ancak o ülkelerde Türkiye'yi AB'ye almak konusunda siyasi irade mevcut değilse, Türkiye Kıbrıs konusunda istenen tüm tavizleri verse dahi yine AB'ye giremeyeceğini; bu nedenle Kıbrıs konusunu Türkiye'nin AB sürecinin önünde bir engel olarak görmek yerine bunun, bazı ülkelerin arkasına saklandıkları bir bahane olarak görmenin daha gerçekçi olacağını söylemiştir.

Sayın RAKOCZY, bu sözler üzerine 8 den fazla başlığın bloke edildiğini; bu engeli ortadan kaldırmak için AP’de çaba sarf edeceklerini; oy birliğine ihtiyaç olduğunu ifade etmiştir.

Sayın YAKIŞ, AB’nin KKTC ile doğrudan ticaret yapma kararını Rumlar üye olmadan önce aldığına; Rumların Birliğin sorumluluğunun yerine getirmesini engellediğine dikkat çekmiş; Türkiye bu hususu AB’nin dikkatine getirdiği zaman siyasi açıdan haklı olduğunu fakat bu konunun hukuki bir konu olduğunu ileri sürdüklerini ifade etmiştir. Türkiye benzer bir konuda hukuki açıdan sağlam olduğu zaman ise AB’nin bunun tam zıddı bir görüş ileri sürdüğünü belirtmiştir. Nitekim Kıbrıs’ın kuruluş anlaşmasında Kıbrıs’taki iki toplumu ilgilendiren konularda, sadece bir toplumun her iki toplum adına karar veremeyeceğini; Kıbrıs’ın AB’ye katılmasının, Türk kesiminin onayı olmadan gerçekleşmiş olduğunu; bunun kurucu anlaşmalara aykırı olduğunu; öte yandan yine Kıbrıs Devletini kuran anlaşmalara göre hem Yunanistan’ın hem de Türkiye’nin aynı zamanda üye olmadığı uluslararası kuruluşlara Kıbrıs’ın üye olamayacağı yolunda hükümler bulunduğunu; Türkiye bu hususları AB’nin dikkatine getirdiği zaman, AB’nin Türkiye’ye hukuki açıdan haklı olduğunu ancak Kıbrıs sorununun hukuki bir sorun olmadığı; siyasi bir konu olduğu ve siyasi zeminde halledilmesi gerektiğini söylediğini; Türkiye’nin hukuki açıdan güçlü olduğu zaman sorunun siyasi zemine çekildiğini; Türkiye’nin siyasi açıdan güçlü olduğu zaman ise sorunun hukuki zemine çekildiğini; bunun açık bir çifte standart olduğunu ifade etmiştir. Sayın YAKIŞ, devamlı, Avrupa ülkelerinin Polonya’nın 1792 yılındaki bölünmesini kabul ettiklerini; sadece Türkiye’nin bu durumu kabul etmediğini; o tarihte Türkiye’yi kimsenin haklı bulmadığını; ancak daha sonra sadece Türkiye’nin haklı olduğunun ortaya çıktığını; şimdi ise tekrar kimsenin Türkiye’nin yanında olmadığını, ancak Türkiye’nin haklı çıkacağına inandığını ifade etmiştir.

Bu sözler üzerine Sayın RAKOCZY, Kıbrıs konusunda birbirlerini ikna etmeye ihtiyaç bulunmadığını; üye ülkelerin ikna olması gerektiğini; Kıbrıs sorununun çözümlenmesi söz konusu olduğunda dengenin sağlanması ve iki tarafın da tatmin olması gerektiğini; Kıbrıs sorununun üzerinde çalışmaya değer bir konu olduğunu ifade etmiştir.

Sayın YAKIŞ, 2013 yılında Türkiye'nin üyeliğın gerektirdiğı tüm niteliklere sahip ve tam üyeliğe bütünüyle hazır olacağını ifade etmiştir.

Sayın İNCEKARA, Sayın RAKOCZY'ye rejim değışikliğini nasıl başardıklarını sormuştur. Sayın RAKOCZY devrim yaptıklarını, ancak kansız bir geçiş dönemi yaşadıklarını; bunun hiç sıkıntı çekmedikleri anlamına gelmediğini; hedeflerine kilitlendiklerini; bazı acıları göze aldıklarını; artık devlet otoritesinin aşağılara çekilmesi gerektiğini; sorumlulukların belediyelere bırakılma zamanının geldiğini; günümüzde dünya üzerinde yaşanan bir olayın tüm ülkeleri ilgilendirdiğini ifade etmiştir.

TBMM AB Uyum Komisyonu Heyeti Varşova'da yerleşik Meridyen Eğitim Kurumlarına bağılı VISTULA ÜNİVERSİTESİ'ni ziyaret etmiştir.

Ziyarete TBMM Heyetinin yanı sıra öğretim görevlilerinden Büyükelçi Sayın Zdzislaw RAPACKI, Büyükelçi Sayın Edzistaw RAPACKI ile Genel Sekreter Sayın Arif ERKOL, Genel Müdür Sayın Mustafa KARACA, Rektör Sayın İsmet GÜNER ile üniversite Basın Danışmanı Sayın Hakan ÇAKAR bulunmuşlardır.

Sayın ÇAKAR, üniversitelerinin 1966 yılında Polonya devleti tarafınca kurulduğunu, üniversitelerinin 2003 yılında kampüse kavuşturulduğunu; 2009 yılında ise bütünüyle kendilerine geçtiğini ve isim hakkını kazandıklarını; Büyükelçiler Klubü'nün Polonya'da yerleşik tüm üniversitelerde sadece kendilerinde olduğunu; tüm dünya ülkelerinden öğrencileri olduğunu; "Access to Success" sloganı ile hareket ederek 3 fakülte ve 8 bölüme sahip olduklarını; Polonya'da devletin ilk, orta ve lise öğrencilerine sınav uyguladığını; liseden sonra üniversite seçiminin öğrenciye bırakıldığını; bir öğrencinin bir yıllık üniversite maliyetinin 8 bin TL civarında olduğunu; Polonya'da 320 adet devlete bağılı üniversite bulunduğunu; bu rakamın Türkiye'deki üniversite sayısının 4 misli olduğunu ifade etmiştir.

TBMM Heyeti Üniversiteden ayrılmadan önce Üniversitenin bünyesinde faaliyet gösteren Yunus Emre Enstitüsü'nü de ziyaret etme olanağı bulmuştur. Ziyarete enstitü Müdürü Sayın Doç. Dr. İsmet BİNER de katılmıştır. Sayın BİNER enstitülerinin dil eğitimine ağırlık verdiğini; Türkçeye ilgi duyan herkese yardım edebileceklerini; Türkçenin yayılması için çaba sarf ettiklerini; dil eğitiminin yanı sıra kültür organizasyonları da gerçekleştirdiklerini; Türk kültürünün yaygınlaştırılmasının öncelikli hedefleri olduğunu ifade etmiştir.

TBMM AB Uyum Komisyonu Heyeti 16 Mart 2011 Salı günü saat 09.30 da Polonya Parlamentosu'nda senede bir kez gerçekleştirilen, Polonya'nın gündem ve dış ilişkilerinin görüşüldüğü genel kurul toplantısına katılmıştır.

TBMM heyeti son olarak Senato Dış İlişkiler Komisyonu Başkanı Sayın Leon KIERES ile görüşmüştür.

Sayın KIERES, iki ülkenin çok uzun zamandır birbirlerini tanıdıklarını; parlamentolarının AB yasalarına uyumu için çalıştıklarını; AB'nin hiçbir zaman aynı kalamadığını kaydederek sorunlara daha fazla eğilmek gerektiğini; Lizbon Anlaşmasını kabul ettiklerini; son dönemlerde AB'nin genişlemesi üzerinde daha çok durduklarını ifade etmiştir.

Bu sözler üzerine Sayın YAKIŞ, iki ülke arasındaki ilişkilerin 1614 yılında başladığını; bu kadar uzun bir geçmişi olan dostluğun Türkiye'ye Polonya'dan öteki ülkelere nazaran daha fazla destek bekleme hakkı verdiğini belirtmiştir.

Sayın YAKIŞ, Türkiye'nin, 2007 yılında yayınladığı bir Yol Haritasına göre 2013 yılı sonunda Topluluk Müktesebatı'na tam uyum sağlamayı öngördüğünü; Kıbrıs'ın Türkiye'nin AB üyeliği sürecine malzeme olmaması gerektiğini; Kıbrıs sorununun siyasi bir sorun haline getirildiğini; Güney Kıbrıs'ın sorunu tek başına çözemeyeceğini; AB bünyesindeki belli başlı ülkelerin Kıbrıs'ın arkasına saklanarak Türkiye'nin üyeliğini engelleyici bir unsur olarak kullandıklarını; Türk kamuoyunun bunun farkında olduğunu; Kıbrıs meselesinin artık çözümsüz kalmasını Türkiye'nin de istemediğini; Kıbrıs sorununun kendi parametreleri içinde çözümlenmesi gerektiğini; Helsinki Zirvesi'nin aday devletlerinin eşit haklara sahip oldukları ve birbirlerinden ayrı hareket edemeyecekleri yolunda karar aldığını; AB bünyesindeki belli başlı ülkelerin kendilerini çözüm bulma yolunda sıkıştırdıklarını; bu sayede süreci uzatarak zaman kazandıklarını; bu tarz yaklaşımların adil olmadığını; en sonunda Türkiye'nin haklı çıkacağını; öte yandan unutulmaması gereken hususun Rum kesiminin Annan Planı'na kullandığı ret oyu olduğunu vurgulamıştır.

Sayın WITTBRODT, kendilerini desteklediğini; ancak bunun yeterli olmayacağını, esasen bilindiği üzere 27 ülkenin desteğinin sağlanması gerektiğini belirtmiştir.

Ç. AB UYUM KOMİSYONUNA YAPILAN ZİYARETLER

1. Heyet Ziyaretleri

a. Almanya Federal Parlamentosu AB İşleri Komisyonu Heyeti

Komisyon Başkanı Sayın Gunter KRICHBAUM ve Komisyon üyesi milletvekilleri Sayın Thomas BAREIß, Sayın Johannes VOGEL, Sayın Andrej HUNKO, Sayın Manuel SARRAZIN ile Sayın Werner SCHIEDER'den oluşan Almanya Federal Parlamentosu AB İşleri Komisyonu Heyeti 4-8 Ekim 2010 tarihinde Türkiye'yi ziyaret etmiştir.

Heyet; AB Uyum Komisyonu Başkanvekili Sayın Yusuf Ziya İRBEÇ, Dışişleri Komisyonu Başkanı Sayın Murat MERCAN ve Dostluk Grubu Başkanı Sayın Mustafa ÜNAL ile görüşmüştür.

Görüşmede Türkiye'nin AB üyelik müzakere süreci, Almanya'daki Türk işçilerinin sorunları ve uyum çalışmaları ele alınmıştır.

b. Lüksemburg Parlamentosu Dış ve Avrupa İşleri, Savunma İşbirliği ve Göç Komisyonu Heyeti

TBMM AB Uyum Komisyonu Başkanvekili Sayın Yusuf Ziya İRBEÇ, Lüksemburg Parlamentosu Dış ve Avrupa İşleri, Savunma İşbirliği ve Göç Komisyonu Başkanı Ben FAYOT ve beraberindeki heyeti 13 Ocak 2011 tarihinde kabul etmiştir.

Sayın İRBEÇ, Türkiye'nin Lüksemburg'la NATO'da ve AB üyelik sürecinde ortak çalıştıklarını belirtmiş; Lüksemburg'un, Türkiye'nin 2009-2010 dönemi BM Güvenlik Konseyi geçici üyeliğine seçilmesindeki katkılarından dolayı teşekkürlerini iletmiş; Türkiye'nin de Lüksemburg'un 2013-2014 dönemi BM Güvenlik Konseyi adaylığını destekleyeceğini belirtmiş; Lüksemburg Maliye Bakanı'nın 31 Ekim - 3 Kasım 2010 tarihleri arasındaki Türkiye ziyaretinin ve iki ülke arasındaki Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının imzalanmasının önemine işaret ederek iki ülke arasındaki ticaret hacminin artması temennisinde bulunmuş; Türkiye'nin AB üyeliği müzakere sürecinde bazı başlıkların açılmasının önünde engel teşkil eden Kıbrıs meselesinde Türk tezinin Lüksemburg tarafından doğru

anlaşılmasının ve desteklenmesinin önemine vurgu yapmış; Türkiye'nin, Kamu Alımları, Rekabet Politikası ve Enerji fasıllarının bir an önce açılabilmesi için gerekli çabayı gösterdiğini, ayrıca Yargı ve Temel Haklar faslının açılması için Anayasa reformu yapıldığını, insan haklarının kurumsallaşması konusunda adımlar atıldığını, ifade ve inanç özgürlüğü, çocuk hakları alanlarında düzenlemeler yapıldığını, biyometrik pasaport uygulamasına geçildiğini, entegre sınır yönetimine ilişkin çalışmalar yürütüldüğünü ifade etmiş ve Türkiye'nin bu çabalarının Lüksemburg tarafından desteklenmesinin önemine vurgu yapmıştır.

Sayın FAYOT, ülkesinin Türkiye'nin AB üyeliğini her zaman desteklediğini belirterek başladığı konuşmasında, milletvekilleri ve bürokratlarla görüşmek suretiyle, önemli bir aday ülke olan Türkiye'yi daha yakından tanımak ve ülke hakkında sağlıklı görüş oluşturmak istediklerini ifade etmiş; Türkiye Cumhuriyeti hükümetini reformlar konusunda gayet dinamik bulduklarını, yapılan reformların uygulanmasının da çok önemli olduğunu vurgulayarak siyasi alanda reform yapmak isteyen bir ülke gördüklerini belirtmiş ve Lüksemburg'un Türkiye'nin AB'ye tam üyelik sürecine desteğinin devam edeceğini ifade etmiştir.

Sayın İRBEÇ; Türkiye'nin jeopolitik konumu itibarıyla, AB'nin savunma ve enerji politikaları bakımından çok önemli bir aktör olduğunu vurgulayarak, enerji başlığının açılmasının Türkiye tarafından çok önemsendiğini belirtmiş ve bu başlığın Kıbrıs meselesinden bağımsız olarak ele alınması gerektiğini ifade etmiş; Türkiye'nin Kıbrıs sorunun çözümüne ilişkin olarak Annan Planı'nı desteklediğini, ancak Plan'ın Güney Kıbrıs'taki halkoylamasında kabul görmemesi ve bu ülkenin 1 Ocak 2004'te AB üyeliğine kabulüyle veto hakkına kavuşmasının sorunun çözümünü zorlaştırdığını belirtmiştir. Sayın FAYOT; AB'nin milliyetçiliği yenmek amacıyla, barış ve istikrar prensipleri üzerine inşa edildiğini ifade etmiş; Türkiye'deki milliyetçi reflexlerin güçlü olmasının sebebini sormuştur. Sayın İRBEÇ cevaben, Türkiye'de milliyetçiliğin ırksal bir temele dayanmadığını, daha ziyade kültürel milliyetçilik olarak algılandığını, kültürel çeşitliliğin, desteklenmesi gereken bir olgu olduğunu, Türkiye'nin AB'ye katılması durumunda ırka dayalı milliyetçilik anlayışıyla mücadelede örnek teşkil edeceğini vurgulamıştır.

Sayın İRBEÇ; Türkiye'nin AB üyesi olmadığı için Avrupa Savunma Ajansı bünyesinde yer almadığını ancak Türkiye ile aynı durumda olan Norveç'in Ajans ile sıkı ilişkiler içerisinde olduğunu, aynı tarz bir işbirliğini

Türkiye'nin de arzuladığını ifade etmiştir. Sayın FAYOT'un, Komisyonun yasama alanındaki faaliyetleri ile ilgili sorusu üzerine Sayın İRBEÇ Avrupa Birliği ile ilgisi bulunan kanun tasarı ve tekliflerinin Komisyonda tali komisyon sıfatıyla görüşüldüğünü ve komisyon raporlarının esas komisyonlara gönderildiğini ifade etmiştir.

c) Romanya-Türkiye Parlamentolararası Dostluk Grubu Heyeti

TBMM AB Uyum Komisyonu Başkanvekili Sayın Yusuf Ziya İRBEÇ, Romanya-Türkiye Parlamentolararası Dostluk Grubu Başkanı Petru MOVILA ve beraberindeki heyeti 18 Ocak 2011 tarihinde kabul etmiştir. Görüşmede Türkiye - Romanya Parlamentolararası Dostluk Grubu Başkanı Sayın Hacı Hasan SÖNMEZ de bulunmuştur.

Sayın İRBEÇ; Türkiye-Romanya ilişkilerinin ticari ve siyasi bakımlardan iyi yürüdüğünü; Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı ile Romanya Cumhurbaşkanının 2008 yılında karşılıklı ziyaretlerinin olduğunu; Karadeniz Ekonomik İşbirliği kapsamında da ilişkilerimizin memnuniyet verdiğini belirtmiş; Romanya'nın askeri ve savunma sanayi bakımından oldukça iyi durumda olduğunu; PKK ile mücadele konusunda Romanya'nın Türkiye'ye tam destek verdiğini söylemiş ve bunun için teşekkürlerini iletmıştır. Romanya'da Türk ve Tatar soydaşların varlığının ilişkileri daha sıcak kıldığını hatırlatan ve iki ülke arasındaki turizm ilişkilerinden de memnuniyetini vurgulayan Sayın İRBEÇ, Romanya'nın, Türkiye'nin AB ile müzakere sürecine olumlu katkılarının Türkiye'yi mutlu ettiğini, fakat Kıbrıs nedeniyle 10 müzakere başlığının bloke edilmesini anlayamadıklarını ifade etmiş; AB ve Balkanları yakından ilgilendiren enerji faslının açılmasında Romanya'nın desteğini beklediklerini; kamu alımları ve rekabet politikası başlıklarında Türkiye'de gerekli düzenlemelerin yapıldığını ve önümüzdeki günlerde bu başlıkların açılabileceğini belirtmiştir.

Sayın İRBEÇ; bu tür ziyaretlerin ikili ilişkileri daha iyi noktaya taşımalarını ümit ettiğini; Romanya'nın Türkiye'de iki ülkenin ilişkilerini güçlendirmeye çalışan çok çalışkan bir büyükelçisinin olduğunu; bu durumdan memnuniyet duyduklarını; aynı zamanda bizim büyükelçimizin de dostluk ortamı için önemli katkı sağladığını ifade etmiştir.

Sayın MOVİLA; büyükelçilerinin çok olumlu bir ortamda çalıştığını belirtmiş ve bu konudaki memnuniyetini dile getirmiştir. AB projesinde, Türkiye'nin proje sahibi kendilerinin ise destekçi ve dost olduklarını; Şubat ayında Türk Enerji ve Ulaştırma Bakanlarının Bükreş'i ziyaret edeceğini ve her iki tarafa da yararlı olacak görüşmeler yapılacağını; ikili işbirliği hususunda ise başta kültür ve ekonomi olmak üzere çok iyi seviyede olduğumuzu belirtmiştir.

Heyet üyesi Sayın Aledin AMET; AB müzakere sürecinde Romanya'nın da insan hakları konusunda sorunlar yaşadığını; kendilerinin azınlık temsilcisi olarak heyette bulduklarını; azınlıklar olarak Romanya'nın yanında olduklarını; insan hakları başlığının kapanması konusunda hükümete destek verdiklerini belirtmiş ve bunun kendilerinin de yararına olduğunu ifade etmiştir.

Sayın AMET; 2005 senesinde Romanya Devlet Başkanı'nın Türkiye'ye geldiği heyette bulunduğunu; mutlu bir tesadüfle Türkiye'nin AB ile müzakerelere o tarihte başladığını; o zamandan beri AB üyeliğinde Romanya'nın Türkiye'yi desteklediğini; Türkiye'nin de Romanya'nın NATO üyeliğini desteklediğini hatırlatmış; her zaman Türkiye'nin tam AB üyeliğini arzuladıklarını ve bunu Romanya Parlamentosunda da dile getirdiklerini ifade etmiş; Mustafa Cemil Kırımlıoğlu'nun Nobel adaylığına desteğimizi istemiştir.

Sayın İRBEÇ; Türkiye'de farklı inanç sahiplerinin ve milletlerin hoşgörü ve barış içinde yaşadığını; bu hoşgörünün tarihten geldiğini; Moldova'da iki kez seçim gözlemciliği yaptığını, Romen asıllıların durumunu yakından gördüğünü belirtmiş ve Türkiye'de Kırımlılara ve Romenlere yönelik iç içe geçmiş sevgi ağı bulunduğunu vurgulamıştır. Kırımlıoğlu'na, Türkiye olarak destek vermekten mutluluk duyulacağını ve bunun Türkiye-Romanya ilişkilerine olumlu yansımaları beklediklerini ifade eden Sayın İRBEÇ, AB'ye ilişkin olarak Reform İzleme Grubu kurulduğunu ve reformların izlendiğini; Yargı ve Temel Haklar konusunda entegre sınır yönetimi, çocuk hakları, biyometrik pasaport gibi önemli adımlar atıldığını ve AB'ye üye olmuş gibi hareket edildiğini belirtmiştir.

Sayın SÖNMEZ; TBMM Anayasa Komisyonu üyesi olduğunu; 12 Eylül referandumunu ile Anayasa'da çok önemli değişiklikler yapıldığını; 26 maddede değişiklik yapan paketin % 58'lik bir oranla vatandaşlar

tarafından kabul gördüğünü ve yürürlüğe girdiğini; Anayasa değişikliklerinde AB üyelik sürecinin dikkate alındığını; bu bağlamda, demokrasinin tüm kurumlarıyla işlemesi, insan haklarına riayet, çocuklara, engellilere ve kadınlara pozitif ayrımcılık ile ilgili düzenlemeler yapıldığını; sivil toplum örgütleri ile sendikaların siyasal hayatta daha aktif rol alabilmesinin önünün açıldığını belirtmiş; Anayasa Mahkemesinin ve Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun yapısında yeni düzenlemeler yapıldığını; hukuk devletinin tüm kurum ve kuralları ile işletilmesini temin edecek ciddi adımlar atıldığını belirtmiştir. Kamu Denetçiliği ve İnsan Hakları Kurumu ile ilgili düzenlemeler üzerinde de çalışıldığını vurgulayan Sayın SÖNMEZ; hukuk alanında ve diğer alanlarda yapılan tüm düzenlemelerin, AB talep ettiği için değil, Türk vatandaşlarının refah düzeyini yükseltmek ve mutluluğunu artırmak için olduğunu söylemiş; AB üyeliğimiz çerçevesinde TBMM’de yoğun bir şekilde çalışılarak Türk Ticaret Kanunu, Borçlar Kanunu ve bu kanunların uygulama kanunlarının kabul edildiğini de vurgulamıştır.

Sayın MOVILA, önümüzdeki ilkbaharda Romanya’da da anayasa değişikliği olabileceğini belirtmiş ve Türkiye’nin bu konudaki tecrübelerinden yararlanmak istediklerini ifade etmiştir.

ç) İngiltere Parlamentosu Avam Kamarası İçişleri Komisyonu Heyeti

TBMM AB Uyum Komisyonu Başkanı Sayın Yaşar YAKIŞ, İngiltere Parlamentosu Avam Kamarası İçişleri Komisyonu Başkanı Sayın Keith VAZ ve beraberindeki heyeti 28 Şubat 2011 tarihinde kabul etmiştir.

Sayın YAKIŞ’ın, İngiltere’nin Türkiye’nin AB üyelik sürecine desteğinden duydukları memnuniyeti ifade etmeleriyle başlayan görüşmede, Sayın VAZ, beraberindeki heyeti tanıttıktan sonra Tony Blair ve Gordon Brown hükümetleri dönemindeki desteğin David Cameron döneminde de devam ettiğini, Türkiye’nin yaptığı reformları takdir ettiklerini, Türkiye’nin AB’ye üye olması durumunda Birliğin sınırları İran ve Suriye’ye ulaşmış olacağından yasa dışı göç ve organize suçlar ile mücadelede bu dış sınırların olabildiğince güçlü olmasını son derece önemsediklerini vurgulamış, ayrıca Türk işgücünün serbest dolaşım hakkı kazanmasının ne tür sonuçlar doğuracağını merak ettiklerini belirterek bu konuda Türkiye’nin neler yapabileceği sorusunu yöneltmiştir. Sayın YAKIŞ

cevaben, sınır kontrolleri konusunda, AB ile işbirliği yapılarak alt yapının geliştirilmesi suretiyle çok daha iyi sonuçlar alınabileceğini, Türkiye'nin üye olması durumunda, İran sınırındaki kontrollerin zayıflamayacağını, bilakis daha da sıkılaşacağını ifade etmiş; Türkiye-İran ilişkilerinin, sınır sorunlarından ziyade dış politika yaklaşımı bakımından farklılıklar arz edebileceğini, zira Türkiye'nin NATO'da olduğu gibi AB'de de kendi özgün bakış açısını ortaya koyacağını ve bunun bir zenginlik teşkil edeceğini düşündüğünü belirtmiştir. Türk işgücünün serbest dolaşımı konusunda Sayın YAKIŞ, endişelerin yersiz olduğunu, benzer görüşlerin İspanya ve Portekiz'in Birliğe katılımından önce de dillendirildiğini, fakat bu iki ülkenin üyeliği sonrasında, beklenenin aksine bu ülke vatandaşı işçilerin ülkelerini terk etmek yerine işçi olarak çalıştıkları Almanya ve Fransa gibi ülkelere kendi ülkelerine geri dönüş yaptıklarını, Türkiye ekonomisinin, o günün İspanya ve Portekiz ekonomilerine göre çok daha güçlü olduğu gerçeği de göz önünde bulundurulduğunda Türk işgücünün AB üyesi diğer ülkelere akın edeceği iddiasını gerçekçi bulmadığını ifade etmiştir.

Konuk heyet milletvekillerinden Sayın James CLAPPISON, İngiliz kamuoyunun AB'nin yasal düzenlemelerine yeterince katkı sağlayamadığını hissettiğini ve bu yüzden AB'ye daha fazla yetki devredilmesine karşı çıktığını belirterek, Türk kamuoyunun bu konudaki yaklaşımını sorması üzerine Sayın YAKIŞ, Türkiye'nin üyelik zamanı geldiğinde uluslararası ortamın nasıl şekillenmiş olacağını bugünden kestirmenin güç olduğunu, AB'nin kendisi için hayati önemi haiz Balkanlar, Kafkaslar, Orta Doğu ve Orta Asya gibi kritik ve kırılgan bölgelerde daha az kaynak harcayarak etkin olabilmesinin yolunun Türkiye ile işbirliğinden geçtiğini, ileride daha da genişlemiş ve yönetilmesi güçleşmiş bir AB ortaya çıkacağından Türk kamuoyunun da Birliğe katılım konusunda şüpheli olma ihtimalinin bulunduğunu dile getirmiştir.

Heyette bulunan diğer bir milletvekili Sayın Alun MICHEAL'in, AB'nin bürokratik bir yapılanma olduğu kadar siyasi yönünün de bulunduğunu ve bir siyasetçi olarak kendisinin Türkiye'nin üyeliğini desteklediğini ifadeyle, Türkiye'nin üyelik müzakeresi sürecinde üye ülkelerce yeterince cesaretlendirilip cesaretlendirilmediğini sorması üzerine Sayın YAKIŞ, bazı üye ülke liderlerinin tutum ve davranışlarının Türk kamuoyunda hayalkırıklığı yarattığını, fakat eğitimli kesimin, süreci, temel

hak ve hürriyetlerin tam manasıyla korunduğu, birinci sınıf bir demokrasi ve şeffaf bir piyasa ekonomisine sahip, halkın refah içinde yaşadığı bir Türkiye'ye ulaşma yolunda bir araç olarak değerlendirdiğini ve bu hedeflere ulaşmayı üyelikten daha fazla önemseydiğini belirterek, tek arzularının, ileride gelecek hükümetlerin de bu süreci devam ettirmesi olduğunu söylemiştir.

Milletvekili Sayın Steve McCABE'in Türkiye'nin İran ve Suriye gibi ülkelerle mevcut ilişkilerinin AB üyeliğine etkilerine ilişkin sorusuna cevaben Sayın YAKIŞ, Orta Doğu halklarının Türkiye-AB ilişkilerinin kötüleşmesinden memnun olmadıklarını, bilakis Avrupa değerlerini arzulayan halkların bu değerlere sahip bir Türkiye'yi rol model olarak görmek istediklerini, aynı şekilde devletler düzeyinde de İran ve Suriye hükümetlerinin Türkiye'nin üyeliğine taraftar olduklarını ifade etmiştir.

Milletvekili Sayın Mark RECKLESS'in, Türkiye'nin üyelik zamanı geldiğinde Türk hükümetinin üyelik kararını halka sormak üzere referanduma gidip gitmeyeceği sorusuna Sayın YAKIŞ, hükümetin istemesi halinde bunun mümkün olduğu, fakat o günkü konjonktürün ve kamuoyunun yaklaşımının belirleyici olacağı, dolayısıyla bugünden bir tahmin yapmanın pek mümkün olmadığı; Fransız hükümetinin Anayasa değişikliği yaparak, Birliğe yeni katılacak üyelere onay verilmesi işleminde, Parlamento seçeneğini kaldırıp onayı zorunlu olarak halka bırakmasının, temelde hükümetin hareket alanını daraltan bir hamle olduğundan bahisle, referandum meselesine temkinli yaklaşılması gerektiği şeklinde cevap vermiştir.

d) Fransa Senatosu Avrupa İşleri Komisyonu Heyeti

TBMM AB Uyum Komisyonu Başkanı ve Türkiye-Fransa Parlamentolararası Dostluk Grubu Başkanı Sayın Yaşar YAKIŞ ve Grup üyeleri, Fransa Senatosu Avrupa İşleri Komisyonu Başkanı Jean BIZET ve beraberindeki heyeti 29 Mart 2011 tarihinde kabul etmiştir.

Sayın YAKIŞ, Türkiye-Fransa arasındaki dostluk ilişkilerinin 1500'lerin başına giden bir geçmişe sahip olduğunu; 1526 yılında yapılan Macaristan seferinin Fransa Kralı I. François'i kurtarmak için yapıldığını ve yeniçerilerin Fransa için canlarını feda ettiğini; tarih boyunca inişli çıkışlı dönemlerden geçen iki ülke arasındaki ilişkilerin olumlu noktaları üzerinde durulması gerektiğini söylemiştir.

Sayın BIZET, Fransa Cumhurbaşkanı'nın ve Senato Başkanı'nın Türkiye'yi ziyaret ettiğini ve bu ziyaretlerde hassas konuların görüşüldüğünü; Türkiye'nin Balkanlarda, Kafkaslarda ve diğer bölgelerde oynadığı rollerin Avrupa'nın istikrarı için önemli olduğunu belirtmiştir.

Sayın YAKIŞ, Fransa Senatosu'ndaki Türkiye dostlarının, sözde Ermeni soykırımı ile ilgili olarak hazırlanan tasarının senatodan geçmeyeceği konusunda sözler verdiğini ancak geleceğe ipotek koyulamayacağını bildiğini; anılan yasa tasarısının Fransa Ulusal Meclisi'nden geçtiği zaman Fransa'nın ekonomik olarak kaybının 10 milyon dolar civarında olduğunu; Fransa-Türkiye dostluğuna ve Türkiye-Ermenistan ilişkilerine faydası olmayacak bir konunun Fransa'yı 10 milyon dolardan yoksun bıraktığını belirtmiş; Fransa Ulusal Meclisi Başkanı Bernard Accoyer başkanlığında kurulan komisyonun yayınlandığı raporda geçen "tarih yazmak parlamentoların değil tarihçilerin işidir" sözünü hatırlatmıştır.

Sayın BIZET, Ermeni meselesinin zor bir konu olduğunu; birkaç sosyalist senatörün Ermeni tasarısını gündeme getirdiğini ancak bu konuda sessiz bir anlaşma olduğunu belirtmiştir.

Fransa Senatosu AB Komisyonu Başkanvekili Robert DEL PICCHIA, Ermeni tasarısının Ulusal Meclisten geçtiğini ancak Senatonun tasarıyı gündeme almama kararı bulunduğunu; tasarının, seçim bölgesinde Ermeni topluluğu yaşayan birkaç vekil tarafından gündeme getirildiğini ancak parti grubunun bu öneriyi benimsememe kararı aldığını belirtmiştir.

Sayın YAKIŞ, Sosyalist Parti Grubu'nun çoğunluğunun bu girişimi desteklememiş olmasının kendilerini rahatlattığını; Libya ile ilgili konuda, Türkiye'nin Paris'teki toplantıya çağırılması meselesi dışında Türkiye ile Fransa'nın mutabık olduğunu; Londra'da yapılacak toplantıda da bu mutabakatın sonuçlarının görüleceğini; iyi bir işbirliği ile iki ülkenin çıkar ve hassasiyetlerinin daha iyi korunacağını belirtmiştir.

Sayın BIZET, Libya ile ilgili olarak Fransa ve İngiltere'nin Libya'ya hızlı bir şekilde müdahale etmesi konusunda anlam karmaşası olmaması gerektiğini; asıl amaçlarının diğer ülkeleri saf dışı bırakmak olmadığını; her an ortaya çıkabilecek soykırım ile ilgili istihbarat aldıklarını belirtmiş; Libya'dan hızlı bir şekilde çıkmak için nasıl bir plan öngörülebilir sorusunu yöneltmiştir.

Sayın DEL PICCHIA, Roma’da Akdeniz Birliği toplantısına katıldığını; bölge ülke parlamentolarının geleceğinin belirsizliğinin toplantıda bulunan parlamenterlerin ortak endişesi olduğunu; bu endişenin İsrail - Filistin sorununu gölgede bıraktığını ifade etmiş; Türk parlamenterler olarak olayları nasıl değerlendirdiklerini sormuştur.

Paris toplantısında Almanya’nın alınan karara katılmayıp kendi yoluna gitmesine nasıl imkân verildiyse Türkiye’ye de aynı imkânın verilmesi gerektiğini vurgulayan Sayın YAKIŞ; Libya’da sürekli yeni senaryolar ortaya çıktığını; çatışan insanların düşman değil kardeş olduğunu ve bu insanların birbirlerinin canlarına kıymalarının ne kadar önüne geçilirse ilerde uzlaşmaya o kadar yakınlaşılacağını; Trablusgarp ve Bingazi halklarının savaşamayacak hale getirilmesi gerektiğini; bunlar sağlandıktan sonra her iki tarafın uzlaşmaya davet edilmesi ve aynı zamanda uluslararası camianın da bu uzlaşmayı kolaylaştırması gerektiğini belirtmiştir. Sayın DEL PICCHIA’nın sorusunu da Sayın YAKIŞ, Ortadoğu ülkelerinin İsrail tehdidini ileri sürerek halklarını baskı altında tuttuğunu; son gelişmelerle birlikte artık bu anlayışın uygulama şansı kalmadığı şeklinde cevaplamıştır.

AB Uyum Komisyonu üyesi Sayın Burhan KAYATÜRK, 1915’te yaşanan acıları TBMM’nin önemli bir kısmının kabul ettiğini; dedesinin de Ermeniler tarafından öldürüldüğünü; bütün bu olaylara bakıldığında bunun bir soykırım olmadığını ve Ermeni meselesinin bir türlü politikacıların elinden alınamadığını; Libya konusunda ise, Türkiye’nin Ortadoğu’yu çok iyi bilen bir ülke olduğunu; Türkiye için Ortadoğu’da, Libya’da, Filistin’de doğru olan neyse Avrupa için de doğru olanın o olduğunu vurgulamıştır.

AB Uyum Komisyonu üyesi Sayın Algan HACALOĞLU, Libya’da çözümün temelindeki şartları, Libya’nın bağımsızlığına ve egemenlik haklarına saygı duyulması, Libya’nın enerji kaynaklarının Libyalılara ait olduğunun kabul edilmesi, Libya’nın uluslararası hukuka uyacağını kabul etmesi ve Libya’da demokratik seçim ortamı yaratılması olarak sıralamış; Türkiye-Fransa ilişkilerinde asıl konunun ne Libya ne de Ermeni meselesi olduğunu; Türkiye’nin eğitim ve kültür alanlarında Fransa’yı örnek aldığı, bugünkü asıl sorunun Türkiye’nin AB üyeliği sürecine karşı Fransa’nın sergilediği tutum olduğunu; Türkiye’nin AB’ye tam üyelik dışında bir seçeneği kabul etmeyeceğini; Sayın Sarkozy ve diğer Fransız

siyasetçilerin Türkiye'nin AB üyeliği ile ilgili sözlerini günlük siyasetin bir parçası olarak değerlendirdiklerini; Türkiye'nin tam üyeliğinin AB'ye neler katacağını Fransız aydınlarının, işçilerinin ve sanayicilerinin çok iyi bildiğini belirtmiştir.

Türkiye - Fransa Parlamentolararası Dostluk Grubu üyesi Sayın Kürşat ATILGAN, Libya'da belirli prensiplerle hareket edilmesi gerektiğini; bu prensiplerin, Arapların kendi rejimlerini kendilerinin kurması, Arap dünyası örgütlerinin devreye sokulması, devlet kurumlarının çok fazla tahrip edilmemesi, sivillere zarar verilmemesi, emperyalizmi çağrıştıracak tavırlardan uzak durulması ve NATO'nun hareket planının çok titiz hazırlanması şeklinde olduğunu vurgulamış; Ortadoğu'daki her olayın altında İsrail'in güvenliği olduğunu; İsrail'in güvenlik stratejisinin, bugünkü tehdit unsurlarını değil gelecekteki tehdit unsurlarını ortadan kaldırmaya yönelik olduğunu ve bunun gözden uzak tutulmaması gerektiğini ifade etmiştir.

AB Uyum Komisyonu üyesi Sayın Musa SIVACIOĞLU, Fransa'nın Türkiye'nin AB üyelik sürecinde Türkiye'ye karşı takındığı tavrı anlamakta güçlük çektiğini; 1963 anlaşmasında hazırlık, geçiş ve nihai olmak üzere üç aşama öngörüldüğünü; bu anlaşmaya rağmen, Fransa'nın tam üyeliğe karşı olmasına ve açık muhalefetine bir anlam veremediğini belirtmiştir.

Türkiye - Fransa Parlamentolararası Dostluk Grubu üyesi Sayın Yahya DOĞAN, Fransız Senatosunda bekleyen Ermeni tasarısının tamamen gündemden çıkarılması gerektiğini; bunun hiçbir pratik sonucunun olmamasına rağmen psikolojik olarak hoş etkiler bırakmadığını; Bosna Hersek, Filistin gibi ülkelerde yapılan katliamlara Batı'nın seyirci kalmasına rağmen Fransa'nın Libya'ya hemen müdahale etmesini bir çelişki olarak gördüğünü ifade etmiştir.

AB Uyum Komisyonu üyesi Sayın Nuri USLU, Türkiye ile Fransa'nın geçmişten bu yana iyi ilişkiler içinde olduğunu; bu nedenle son dönemde iki ülke arasında esen soğuk rüzgârları anlayamadığını; Ermeni tasarısının kanunlaşmasının Fransa'ya bir şey kazandırmayacağını; 1915 olaylarının bir soykırım değil iki tarafın çatışması olduğunu; Libya konusunda, Libya halkının kendi geleceğini kendisinin tayin etmesinin doğru olduğunu ve Libya'nın Irak'a benzememesi gerektiğini vurgulamıştır.

Sayın BIZET, Ermeni meselesi ile ilgili olarak, senatörlerin milletvekillerine nazaran daha makul ve yuvarlak düşünebildiklerini ve seçilme şekilleri nedeniyle olaylara daha uzaktan bakabildiklerini; Fransız Parlamentosunun Türk Parlamentosu gibi demokratik olduğunu ve hiçbir vekilin kanun teklifi vermekten alıkonulamayacağını; Senatonun yeni tüzüğünde milletvekillerine özel gündem belirleme yetkisi de tanındığını ve gündem konusunda uzlaşma arandığını dolayısıyla böyle bir uzlaşmanın mevcut Senato kompozisyonunda mümkün görünmediğini belirtmiştir. Türkiye'nin AB'ye üyeliği konusunda; 1963'ten bu yana Türkiye'nin değiştiğini, Fransa'nın da değiştiğini; Fransızların hümanist yönlerinden bir şey kaybetmediğini ama Fransız halkının globalleşmeden kaynaklı bir endişe içinde olduğunu; Türkiye'nin AB üyeliğini bu çerçevede değerlendirmek gerektiğini; modern iletişim araçları ile birlikte halkın fikirlerinin de önemli hale geldiğini; çözümün Türkiye ile Avrupa arasında köprüler inşa etmek ve Akdeniz Birliği üzerinde çalışmak olduğunu; müzakere sürecinde yeni başlıklar açılabilmesi için her iki tarafın da çaba sarf etmesi gerektiğini; Türkiye'nin AB üyeliği cevabının zamanla bulunacağını; bugün evet-hayır demenin Fransa için zor olduğunu; diğerlerine nazaran Fransız Senatosunun tutumunun daha dengeli olduğunu belirten Sayın BIZET, Avrupa Birliği Dış Politika Yüksek Temsilcisi Catherine ASHTON'un görevinin karmaşık ve alanının çok geniş olduğunu ve yeniden tanımlanması gerektiğini; Avrupa Birliği Başkanı Herman VAN ROMPUY'un görevinin de çok zor olduğunu, hem AB'nin hem dünyanın olağanüstü bir ekonomik konjonktürden geçtiğini; Avrupa'nın ekonomik istikrarı için temelin, tek para biriminin kabulü ile atıldığını; Türkiye'nin Avrupa'dan umudunu kesmemesi gerektiğini belirtmiştir.

Sayın DEL PICCHIA, Türkiye'nin AB üyeliği ile ilgili olarak evet ya da hayır diyemeyeceklerini; 10 yıl sonra, müzakereler neticesinde Türkiye'nin konumunun değişebileceğini ve AB'ye girmek istemeyebileceğini; Fransa'nın en son katılan 12 ülke ile ilgili endişeleri olduğunu; Libya'yla ilgili olarak Fransa ile İngiltere'nin ortak açıklama yaptıklarını ve sunulan öneriler arasında, 1973 sayılı BM Güvenlik Konseyi kararının harfîyen uygulanması, Libya'nın ulusal bütünlüğüne saygı duyulması, kara birliklerinin ülkeye gönderilmemesi, siyasi olarak kendi geleceklerini kendilerinin kurması ve bu çerçevede Kaddafi'nin gitmesi olduğunu belirtmiş; bunların Türkler tarafında kabul edilecek maddeler

olduğunu; Bosna Hersek konusunda, birçok ülkenin Fransa'nın Bosna Hersek'e müdahale etmesini istediğini ancak BM Güvenlik Konseyi'nin karar almaması ve BM Şartı'nın 5. maddesine duyulan saygı nedeniyle Fransa'nın Bosna Hersek'e müdahale etmediğini söylemiştir.

Fransa Senatosu AB Komisyonu üyesi Sayın Bernadette BOUNZAI, Ermeni meselesinde, sosyalistlerin Ermeni tasarısını desteklemediğini ve bu konunun Senatoya gelmeyeceğini; Fransızların AB'nin inşasına olan ilgisizliğini üzüntüyle karşıladığını; orta ve uzun vadede herkes adına geçerli çözümü bulmak için iki ülke arasında diyalogun devamının önemli olduğunu vurgulamıştır.

Fransa Senatosu AB Komisyonu üyesi Sayın Charles GAUTIER, AB ile ilgili Türkiye'nin çok heyecanlı olduğunu ancak son zamanlarda Avrupa'nın kendisinden şüphe duyar hale geldiğini; Berlin duvarının yıkılmasından sonra her şeyin yeniden oluşmaya başladığını ve dünyada yeniden bloklar oluşabileceğini; Avrupa'nın kendisine biçeceği rol konusunda karar vermesi gerektiğini belirtmiştir.

Sayın YAKIŞ, Avrupa Birliğinin serbest ticaret bölgesi olarak kalmak istiyorsa kendi başına hareket edebileceğini ancak küresel sorumluluklarda Türkiye'siz hareket edemeyeceğini ifade etmiştir.

2. Büyükelçi Ziyaretleri

a. İsveç Büyükelçisi, Bjorn LYRVALL

TBMM AB Uyum Komisyonu Başkanı Sayın Yaşar YAKIŞ, İsveç Dışişleri Bakanlığı Siyasi Direktörü Büyükelçi Bjorn LYRVALL, İsveç Dışişleri Bakanlığı Türkiye Masası yetkilisi Johan BERGLUND, İsveç'in Ankara Büyükelçisi Büyükelçi Hakan AKESSON, Büyükelçilik Elçi Müsteşarı Urban ANDERSSON'u, 6 Aralık 2010 tarihinde kabul etmiştir.

Sayın LYRVALL; İsveç Dışişleri Bakanlığında AB genişleme süreci üzerinde yoğunlaştıklarını; AB içinde genel olarak bakıldığında genişlemeye pek olumlu bakılmadığını gördüklerini; İsveç'in parlamentoda yer alan tüm partilerinin Türkiye'nin tam üyelik sürecini desteklediğini; 2010 genel seçimlerini kazanan İıımlı Parti, Merkez Partisi, Liberal Parti ve Hıristiyan Demokrat Parti'nin oluşturduğu sağ partiler bloğunun yanı sıra,

ana muhalefet Sosyal Demokrat Parti ve bünyesinde Sol Parti ile Yeşiller Partisi'nin de yer aldığı Sol Blok'un da bu konuda hemfikir olduklarını, hatta onlara İsveç Demokratlarının da katıldığını söylemiş; Türkiye'nin AB ile müzakere sürecinde, Kıbrıs ve Fransa tarafında bloke edilmeyen Kamu İhaleleri, Rekabet ve Sosyal Politikalar ve İstihdam başlıklarının, teknik koşulları gerçekleştirilmesi halinde 2011 yılı dönem başkanlıkları sırasında açılacağını düşündüklerini ifade etmiştir.

Sayın YAKIŞ, müzakere sürecinde açılabilir olan 3 başlığın teknik düzenlemelerinin en fazla 2013 yılına kadar tamamlanabileceğini, esasında bu açılabilir üç başlığın sürecin devamını sağladığını; asıl güçlüğün bloke edilen başlıkların kaderinin bilinmemesi olduğunu; Türk makamlarının, resmen açılmasalar bile bu başlıkların uyum sürecine devam edilmesini mümkün kıldığını düşündüklerini; esasında müzakere sürecinin, daha fazla demokrasi, insan hakları, temel özgürlükler, şeffaf piyasa ekonomisi, yolsuzlukların asgariye indirilmesi gibi yararlar sağlayacağını; bunları tam anlamıyla gerçekleştirmiş bir Türkiye'nin, o zaman ne olacağı şimdiden bilenemeyen AB'den nasıl bir cevap alacağını zamanın göstereceğini; dolayısıyla şu anki mevcut siyasi liderlerin olumsuz tavrından çok etkilenmemek gerektiğini düşündüğünü söylemiştir.

AB sürecinde yapılan reformların hayata geçirilmesinin de önemli olduğunu vurgulayan Sayın LYRAVLL, bloke edilmiş başlıklar konusunda mutlaka bir çözüm bulunmasının gerektiğini, aksi takdirde gayri resmi dahi olsa AB Komisyonunun bunlar üzerinde Türkiye ile çalışmayacağını ifade etmiş; bazı başlıkların bloke edilmesi ile Kıbrıs sorunu veya Ankara Anlaşması'nın Ek Protokolü'nün uygulanması arasındaki bağları da hatırlatmıştır.

Sayın YAKIŞ, TBMM'de siyasi partilerin AB sürecinin kesilmesi veya reformların uygulanmaması amacına yönelik bir çaba içinde olmadıklarını tavsiz etmiş; bazı başlıkların açılması konusunda Türkiye'nin tam olarak hazır bulunduğunu; AB Komisyonu ile hâlihazırda bloke edilen başlıklar konusunda çalışma yapılmasının, AB üyesi ülkeleri bu konuda adım atmaya teşvik edebileceğini belirtmiştir. Kıbrıs sorununun AB süreci ile irtibatlandırılmasının doğru olmadığını; 2004 yılında AB Konseyinin Kuzey Kıbrıs ile doğrudan ticarete başlama kararının, karardan 5 gün sonra tam üye olan Kıbrıs Rum Kesimi tarafından bloke edilmesinin Türkiye'de bir hayal kırıklığı yarattığını vurgulayan Sayın YAKIŞ, AB'nin -AB

müktesebatının bir parçası haline gelmiş olan ve AB üyesi olarak Kıbrıs Rum Kesiminin de uyması gereken- kararını uygulamasını belediklerini, böylece siyasi iradenin de tecelli edeceğini hatırlatmıştır.

Sayın LYRAVLL, karşılıklı olarak kabul edilebilecek bir çözüme ihtiyaç duyulduğunu; bu sorunun AB müzakere süreci ile alakası olmamakla birlikte Kıbrıs'ın AB üyesi olmasından kaynaklanan veto hakkını kullandığını söylemiş, herkes için kabul edilebilir bir yol bulmaya çalıştıklarını ifade etmiştir.

b) Portekiz Büyükelçisi, Luisa BASTOS de ALMEIDA

Portekiz'in Ankara Büyükelçisi Luisa BASTOS de ALMEIDA, TBMM AB Uyum Komisyonu Başkanı Sayın Yaşar YAKIŞ'ı ziyaret etmiştir.

Görüşme nezaket sözcükleri ile başlamış ve Sayın Büyükelçi 27 Kasım - 1 Aralık 2010 tarihleri arasında Portekiz Meclisi AB İşleri Komisyonu Başkanı Sayın Vitalino CANAS ve beraberindeki heyet ile yapılan görüşmede bulunamaması nedeniyle duyduğu üzüntüyü ifade etmiştir. Portekiz'in, Türkiye'nin AB'ye tam üyeliğini desteklediğini belirtmiş ve Rekabet Faslının açılışının gecikeceğinin anlaşıldığına değinmiştir.

Sayın YAKIŞ, 2002- 2003 yıllarında AB'ye yönelik halk desteğinin çok daha yüksek olduğunu, ancak zamanla azaldığını, zira bazı AB üyesi ülkeler liderlerinin beyanlarının yanı sıra, bazı fasılların da Konseyde beklediğini ve % 90 oranda tamamlanmasına rağmen açılmadığını, tüm bunların halk arasında olumsuz bir hava estirdiğini ifade etmiştir. "Türkiye'nin AB Yol Haritası"na göre, 2013 sonuna kadar hem yasama alanında hem de uygulamada müktesebatla yüzde yüz uyumun hedeflendiğini dile getirmiş ve sözlerine şöyle devam etmiştir: "Türkiye AB'ye girmezse batmayacaktır, çünkü bizim ekonomimiz AB ülkeleri ekonomisine göre daha iyi bir grafik çizmektedir. Bu yılın başından beri yapılan büyüme tahminleri her iki üç ayda bir arttırılarak değiştirilmiştir."

Sayın YAKIŞ Fransa'nın tutumuna atıfla, Fransa'daki büyük işadamları derneği olan MEDEF'in Sarkozy'nin tutumuna karşı olduğunu ve kendisini bu konuda uyarmaya çalıştıklarını, zira Ankara'daki Fransa Büyükelçiliğinin hesaplarına göre Fransız şirketlerinin Türkiye'de açılan ihalelere katılamaması sonucu 10 milyar Euro zarara uğradıklarının tespit edilmiş olduğunu, tabiatıyla bizim müteahhitlerimizin de "AB üyelik sürecimizde

ilerleme kaydedilmezken niçin iç piyasamızı yabancılara açalım?” şeklinde hükümete baskı yaptıklarını dile getirmiştir. Devamla, bu dönem Avrupa ülkelerinde de ulusalcılığın zemin kazandığına, esasen tarih boyunca bu tür akımların “sarkaç” hareketi izlediğine işaret etmiştir.

Türkiye’nin doğru yönde ilerlediğini belirten Sayın YAKIŞ, önceki AB komiserlerinden G. Verheugen’ın ifadesiyle “Son 18 ayda yapılan reformların 80 yılda yapılanlardan daha fazla olduğuna” değinmiş; Türkiye’deki 0-15 yaş arası çocukların sayısının toplam nüfusun %34’ünü teşkil ettiğini ve bunun AB’deki oranın iki katına denk geldiğini; 2030 yılına gelindiğinde Türkiye’deki genç oranının da (20-35 yaş) AB ülkelerine kıyasla daha fazla olacağını belirterek, AB’nin Türkiye’nin üyeliğinin getirilerini uzun vadede düşünmesi gerektiğinin altını bir kere daha çizmiş ve önde gelen AB ülkelerinin Kıbrıs sorununun arkasına saklandıklarını ve adeta müzakerelerde bunu bir kamuflaj aracı olarak kullandıklarını eklemiştir.

Büyükelçi ALMEIDA’nın “Türkiye Kıbrıs sorununu çözdüğünde ve Kopenhag kriterlerine tam uyum sağladığında AB’ye girmesi için hiçbir engel kalmayacağını düşünüyor musunuz?” sorusu üzerine ise Sayın YAKIŞ, Kıbrıs ile ilgili sorunlar çözümlense bile; Fransa’nın tam üyeliğe götüreceği gerekçesiyle 5 faslın açılmasına izin vermeyeceğini açıkladığını hatırlatarak bu konuda net bir cevap vermenin güç olduğunu ifade etmiştir.

Büyükelçi ALMEIDA, AB sürecimiz çerçevesinde kendisinin yapabileceği bir şey olup olmadığını sorarak, esasında kendi makamlarını AB’ye tam üyeliğimiz konusunda ikna etmesine gerek bulunmadığını, çünkü zaten bunu tam olarak desteklediklerini bir kez daha ifade ederek Sayın YAKIŞ’a teşekkür etmiştir.

c) İsviçre Büyükelçisi, Raimund KUNZ

TBMM AB Uyum Komisyonu Başkanı Sayın Yaşar YAKIŞ, İsviçre’nin Türkiye Büyükelçisi Sayın Raimund KUNZ’u 24 Ocak 2011 tarihinde kabul etmiştir.

11 Şubat 2011 tarihinde İsviçre’de bir tören yapılmasının öngörüldüğünü; bu törende, Hindistan’da yerleşik “*Strategic Foresight Group*” adlı bir düşünce kuruluşu tarafından kaleme alınan “*THE BLUE PEACE: Rethinking Middle-East Water*” başlıklı raporun tanıtılacağı; tanıtma

işinin de İsviçre'nin hâlihazırdaki dönemsel Devlet Başkanlığı görevini yürüten Dışişleri Bakanı Bayan Micheline Calmy-Rey tarafından yapılacağını; bu ziyaretinin amacının da Sayın YAKIŞ'ı bu toplantıya davet etmek olduğunu söylemiştir.

Sayın YAKIŞ, o tarihte programında Macaristan'da yapılacak COSAC toplantısının görüldüğünü; eğer COSAC toplantısına katılmaktan sarfinazar etme imkânı doğarsa İsviçre'deki toplantıya katılabileceğini ifade etmiştir.

Sayın YAKIŞ, bu raporu kaleme alan Hindistanlı *Strategic Foresight Group* adlı düşünce kuruluşunun kendisine söz konusu rapordan 30 nüsha gönderdiğini; kendisinin henüz raporu inceleme fırsatı bulamadığını; ancak bu rapor kaleme alınmadan önce, anılan düşünce kuruluşunun ortak ev sahipliğinde 2010 yılının Ekim ayı içinde Şanlıurfa'da düzenlenen bir **Uluslararası Su Forumu**'nda, *Strategic Foresight Group*'un bölgesel işbirliğinin kurumsal bir çerçeveye oturtulması fikrini ortaya attığını; Türkiye'nin bu yaklaşımı benimsemediğini; çünkü Fırat ve Dicle nehirlerinin kıyıdaşları olan Suriye ve Irak'ın teknik bir konu olan bu işbirliğini aşırı ölçüde siyasallaştırdıklarını belirtmiştir.

Sayın YAKIŞ, Türkiye, Irak ve Suriye arasındaki su ihtilafını çözmek için vaktiyle Devlet Su İşleri tarafından önerilmiş olan “Üç Aşamalı Plan”dan bahsetmiş; planın birinci aşamasının Fırat ve Dicle havzasındaki toplam su potansiyelinin belirlenmesi olduğunu; ikinci aşamanın Türkiye, Suriye ve Irak'ın sulama ihtiyacının belirlenmesi ve üçüncü aşamanın ise bulunan su potansiyelinin tespit edilen ihtiyaca göre tahsis edilmesi olduğunu söylemiştir.

Sayın YAKIŞ; Suriye ile 1987 yılında imzalanan Karma Ekonomi Komisyonu Protokolü uyarınca Atatürk Barajı'nın rezervuarı doluncaya ve Fırat suları konusunda nihai bir anlaşma imzalanıncaya kadar, Türkiye'nin Suriye'ye aylık ortalama 500 m³/sn su bırakmayı, bu miktarın bırakılmadığı durumlarda farkı bir sonraki ay kapatmayı taahhüt ettiğini ifade etmiştir. Sayın YAKIŞ; geçmişte Suriye makamlarının suyun buharlaşması sonucu tuzlanmasını ve kimyevi gübre ile gübrelenmiş tarlaların yağmur suları ile yıkanması sonucu, suyun kalitesinin bozulmasını şikâyet konusu yaptıklarını; Suriye'nin bu tutumunun, sınır aşan bir nehirde, yukarı kıyıdaş ülkelerin hiçbir tasarruf hakları olmaması

gerektiği gibi bir sonuç çıktığını; bunun da hakkaniyetle bağdaşır bir tarafı bulunmadığını belirtmiştir. Türkiye’de yapılan barajların, suyun Suriye’ye düzenli ve anlaşmaya uygun bir şekilde verilmesine olanak sağladığını da hatırlatmıştır.

Sayın YAKIŞ, Türkiye’nin sanıldığı gibi su zengini bir ülke olmadığını; su zengini ülkelerde kişi başına yılda 8 ila 10 bin m³ kullanılabilir su düştüğünü; Türkiye için bu rakamın kişi başına yaklaşık olarak 1500 m³ civarında olduğunu ve bu rakamın su zengini ülkelerin beşte birine tekabül ettiği ifade etmiş; Türkiye’nin Suriye’den daha fazla miktarda suya sahip olduğunu ancak Irak’tan daha kötü durumda olduğunu belirtmiştir. Sayın KUNZ, bu durumun şaşırtıcı olduğunu ifade etmiştir.

Sayın YAKIŞ, rahmetli Cumhurbaşkanı Turgut zal tarafından **Barış Suyu Projesi** adı altında bir proje geliştirilmiş olduğunu; bu projeye göre Seyhan ve Ceyhan nehirlerinden borular vasıtasıyla Suriye, Ürdün, Suudi Arabistan, Kuveyt, Bahreyn, Katar ve Birleşik Arap Emirlikleri’ne su verilmesinin öngörüldüğünü; ancak soruna çözüm sağlayacak bu projenin Arap lkelerinin meseleyi ařırđ politize etmesi yüzünden hayata geçemediğini belirtmiştir.

Ö) İnan Büyükelçisi, Behman HÜSEYİNPUR

TBMM AB Uyum Komisyonu Başkanı Sayın Yaşar YAKIŞ, İnan Büyükelçisi Sayın Behman HÜSEYİNPUR’ 10 Mart 2011 tarihinde kabul etmiştir.

Sayın HÜSEYİNPUR; iki buçuk yıldır Ankara’da görevde olduğunu; Türkiye-İnan ilişkilerinin çok iyi olduğunu ancak kardeş ve Müslüman iki ülkenin ilişkilerinin daha da iyi olabileceğini; 400 yıllık skunetli sınır ilişkileri olan, birçok ortak noktaya sahip iki ülkenin yeni ortaklıklar üzerinde çalışması ve karşılıklı heyet ziyaretlerinin artırması gerektiğini ifade etmiştir. İki ülkenin bazı bakanlıkların birbiriyle hiç ilişkisinin olmadığını; kendisinin ilk görev yılında gelen-giden heyet sayısının son 25 yılda gelen-giden heyet sayısını yakaladığını, bu artışın, İnan kamuoyunun Türkiye’ye bakışını değiştirdiğini ve güveni artırdığını; kamuoyunda Türkiye’ye karşı bu sempati oluşmasa uranyumun İstanbul’da depolanmasına izin verilmeyeceğini, iki ülke liderlerinin de bu sürece katkı sağladığını belirtmiştir.

Sayın HÜSEYİN PUR, Avrupalı ülkelerin birbirini sevmediğini; tarih boyunca Avrupa ülkeleri arasında çıkan savaşlarda milyonlarca insanın öldüğünü ama şu anda çok yakın işbirliği içinde olduklarını; Türkiye ile İran'ın 400 yıllık iyi ilişkisinin olduğunu; sınır kapılarının sayılarının artırılmasının yararlı olacağını; iki ülkeye ait 6 il arasında kardeşlik antlaşması imzalandığını; sınırda organize sanayi bölgesi projesinin kabul edildiğini; Bender Abbas Limanı ile Trabzon Limanı arasında transit yük taşıması antlaşması yapıldığını ve bu projenin her iki ülkenin de çıkarına olacağını; son yıllarda iki ülke arasındaki ticaret hacminin ve İran'dan Türkiye'ye gelen turist sayısının arttığını söylemiştir. İran ve Türkiye'nin tek başına bölgedeki sorunlarını çözebileceklerini; iki ülkenin bölge ve bölge dışı konularda işbirliği içinde olması gerektiğini; İran olarak işbirliğine hazır olduklarını ifade etmiş; kendisinin iki ülke ilişkilerine dair hazırladığı raporu Sayın YAKIŞ'a sunmuştur.

Sayın YAKIŞ; Büyükelçinin çalışmalarını takdirle takip ettiğini; 40 yıl diplomatlık görevi sırasında Sayın HÜSEYİN PUR ile benzer bir yol izlediğini; ülkeler arasındaki ilişkilerin iyi olması için iktisadi ve halklar arası ilişkinin iyi olması gerektiğini; Suriye'de görev yaparken bunu denediğini ancak o zaman ki koşullar nedeniyle gerçekleştiremediğini; Avrupa ülkelerinde en müreffeh köy ve kasabaların sınıra yakın yerler olduğunu; bunun nedeninin, buralarda yaşayan halkın ihtiyaçlarını en ucuz nerede ise onu oradan temin yoluna gitmesi olduğunu; Ortadoğu da ise sınırlara gidildikçe halkın fakirleştiğini, yolların kötüleştiğini, bu bakımdan Sayın HÜSEYİN PUR'un çok önemli adımlar attığını belirtmiş ve kendisini kutlamıştır. Türkiye'nin İran'la olan ilişkilerine hep önem verdiğini belirten Sayın YAKIŞ, İran'ın 2500 yıllık devlet tecrübesi bulunduğunu; Türkiye'nin, Batı'nın İran'a olan önyargısını kırmak için çaba içinde olduğunu; İran'ın yaptığı gibi Türkiye'nin de İran'a en seçkin büyükelçilerini gönderdiğini, Humeyni İran'a döndüğünde birçok batı devletinin aksine Türkiye'nin büyükelçisini İran'dan çekmediğini, orada kalan büyükelçimizin Batılı elçilerin İran algısını düzeltmeye çalıştığını vurgulamıştır. İran'ın uranyum zenginleştirme programı ile ilgili olarak Türkiye'nin bu konuda Batı ülkelerinde mevcut ön yargıları dağıtmak için büyük çabalar sarfettiğini; bunun Türkiye'ye olumsuz faturalarının da

olduğunu ancak Türkiye'nin doğru bulduğu politikayı uyguladığını dile getirmiştir; Türkiye-İran ilişkilerinin hemen değişmeyeceğini ancak Sayın Büyükelçinin de katkılarıyla daha iyiye gideceğini; bölgedeki gelişmeler nedeniyle Irak ile de işbirliği fırsatı ortaya çıktığını vurgulamıştır.

Kuzey Afrika'da meydana gelen olaylara ilişkin olarak gelen soru üzerine Sayın YAKIŞ; komplo teorilerine inanmadığını, Mısır-Tunus-Libya'da Batı'nın olayları organize etmek suretiyle değil ama olaylar başladıktan sonra bunları kendi çıkarları doğrultusunda şekillendirmeye çalışmak suretiyle faaliyet gösterdiğini; bunun da uluslararası ilişkilerde maalesef uygulanan bir yöntem olduğunu; Libya liderinin geçmişte Batı ülkeleri için sorun teşkil ettiğini; bu olaylar Kaddafi'den kurtulma olanağı sağlarsa Batı'nın değerlendirmeye çalışacağını dile getirmiştir. Dünyada iletişim imkanlarının artmasının halk hareketlerinin başlamasına zemin hazırladığını; Tunus ve Mısır'ın ülkelerinde ortaya çıkan sorunları kendi içlerinde çözebileceklerini ancak bunun Libya için geçerli olamayacağını vurgulamış, ABD'nin Mısır olayına bakışının, İsrail'in güvenliği ve çıkarları doğrultusunda olacağını; Türkiye'nin Libya'ya NATO'nun müdahale etmesine karşı olduğunu ve Sayın Başbakanın da bu konudaki tutumunun net olduğunu; ancak BM Güvenlik Konseyi müdahale kararı alır da NATO'yu bu işi gerçekleştirmekle görevlendirirse o zaman yeni bir durumun ortaya çıkacağını; geçmişte de Türkiye'nin BM tarafından İran'a yaptırım uygulanması kararına karşı çıktığını, fakat karar çıktıktan sonrada bu karara uymaktan başka çaresi kalmadığını söylemiştir.

Sayın HÜSEYİN PUR; Mısır'da Mübarek'in Batı tarafından desteklenmesine rağmen devrildiğini; Mısır'da, Tunus'da ve Libya'da kim iktidara gelirse gelsin İran'la ilişkilerin iyi olacağını, Batılıların politika değiştirmek ve bu gerçekliği kabul etmek zorunda kalacağını; Türkiye'nin AB üyeliği halinde İran'ın da Batıya komşu olacağını ve Sayın YAKIŞ'ın İran'ı ziyaretinin kendileri açısından önemli olduğunu vurgulamışlardır.

Sayın YAKIŞ, AB-Türkiye ilişkisinin AB-İran ilişkileri ile çelişmediğini aksine tamamlayıcı bir unsur olduğunu söylemiştir. Sayın HÜSEYİN PUR tarih boyunca iki ülkenin karşı karşıya getirilmeye çalışıldığını ama İran ile Türkiye'nin birbirini tamamlayan iki ülke olduğunu ifade etmiştir.

3. Diğer Ziyaretler

a. BM Mülteciler Yüksek Komiserliği Ankara Temsilcisi, Carol BATCHELOR

TBMM AB Uyum Komisyonu Başkanı Sayın Yaşar Yakış, BM Mülteciler Yüksek Komiserliği Ankara Temsilcisi Sayın Carol BATCHELOR'u, 22 Kasım 2010 tarihinde kabul etmiştir.

Sayın BATCHELOR; uluslararası göç dalgasının ülkeler arasında önemli bir sorun teşkil ettiğini; göç sorununa kapsamlı ve kalıcı bir çözüm getirmek amacıyla çoğunluğu batılı ülkelerin oluşturduğu 50 ülke ve 10 uluslararası örgütün yer aldığı, "Budapeşte Süreci" adı verilen bir hükümetler arası diyalog forumunun kurulduğunu; bu forumun düzenli ve düzensiz göçler için ülkeler arasında bir bilgi ve deneyim paylaşımı sağladığını; Türkiye'nin de bu forumda yer aldığını hatta şu anda Macaristan ile birlikte Dönem Başkanlığını yürüttüğünü belirtmiş; ülkeler arasında göçün durdurulmasından ziyade akılcıl idaresi üzerinde çalıştıklarını ifade etmiş; özellikle insan hakları istismarına yol açacak girişimlerden kaçınılması gerektiğini söylemiştir.

Sayın BATCHELOR, devamlı, Türkiye'ye göç konusunda yaptıklarından dolayı minnettar olduklarını; Türk makamlarının kendileri ile her konuda yakın işbirliği içinde bulunduğunu; Türkiye'de esasında 50 yıldır BM Mülteciler Yüksek Komiserliği olarak bulduklarını hatırlatmıştır.

Sayın YAKIŞ, Türk-Yunan forumu vesilesiyle Yunanlı meslektaşları ile sık sık bir araya geldiklerini; ele alınan konular arasında Ege Denizindeki yasa dışı göç ve insan kaçaklığı konularının da zaman zaman gündeme geldiğini söylemiş; Türkiye'nin göç konusunda karşılaştığı en önemli sorunlardan birinin de yasa dışı göç nedeniyle Türkiye'de kalan yabancıların iâşe ve ibatesi için gerekli maddi külfetin, bu konunun peydası olan ülkelerle nasıl paylaşması gerektiği hususu olduğunu söylemiştir

Sayın BATCHELOR, Yunanistan'da geri alım mekanizmasının olmamasının Türkiye'yi de etkilediğini; göç sorununun tüm ülkelerin ortak sorumluluğunda olduğunu, çözümün tek bir ülkenin girişimleri ile olamayacağını; esasında Irak, İran gibi komşu ülkelerden Türkiye'ye gelen göçmenlerin getirdiği mali külfetin Türkiye ile paylaşılması için

uluslararası sorumluluk anlayışını ve somut önlemler getirmeye çalıştıklarını; bu çerçevede 6000 kişiyi farklı ülkelere yerleştirdiklerini; Türkiye'nin bu insanları ülkesinde tutmaya zorlanamayacağını belirtmiş; Türkiye'nin de kimlere mülteci sıfatı vereceği hususunda yasal düzenlemeler yapmasının yararlı olacağını söylemiş; Türkiye'nin bu konuda yaptıkları ile uluslararası alanda itibarlı bir ülke konumunda bulunduğu da altını çizmiştir.

D. AB PARLAMENTOLARI TOPLULUK VE AVRUPA İŞLERİ KOMİSYONLARI KONFERANSI (COSAC) FAALİYETLERİ

AB Uyum Komisyonu, AB Parlamentoları Topluluk ve Avrupa İşleri Komisyonları Konferansına (COSAC), COSAC İçtüzüğü gereğince gözlemci statüsünde katılmaktadır. Aşağıda Beşinci Yasama Yılında gerçekleştirilen Belçika Parlamentosu himayesinde 44. COSAC Toplantısı ile Macaristan Parlamentosunda gerçekleştirilen Başkanlık Divanı Toplantısına dair bilgiler verilmektedir.

1. 44. COSAC Toplantısı/Brüksel

Avrupa Birliği'ne Üye ve Aday Ülkelerin AB Komisyonları Başkanları'nın toplantısı (COSAC Genel Kurulu) Dönem Başkanı Belçika Parlamentosu himayesinde 24-26 Ekim 2010 tarihlerinde Belçika'nın başkenti Brüksel'de gerçekleştirilmiştir. Toplantıya Antalya Milletvekili ve AB Uyum Komisyonu Başkanvekili Sayın **Yusuf Ziya İRBEÇ** başkanlığında Erzurum Milletvekili, AB Uyum Komisyonu üyesi Sayın **İbrahim KAVAZ** ve İstanbul Milletvekili, AB Uyum Komisyonu üyesi Sayın **Mithat MELEN** ile Dış İlişkiler ve Protokol Müdürlüğü görevlisi Türker Yener'den oluşan bir heyet katılmıştır. Toplantıya, Türkiye'nin yanında 27 Avrupa Birliği Üyesi ülke, Hırvatistan ve Makedonya olmak üzere toplamda 30 ülke; 43 parlamento veya senato temsilcisi milletvekilleri ve senatörler göndermiştir.

Toplantının ilk günü, 24 Ekim 2010 tarihinde Troyka toplantısı yapılmıştır. Akabinde Belçika Senatosu Başkanı Sayın Danny PIETERS ve Temsilciler Meclisi Başkanı Sayın Andre FLAHAUT başkanlığında *Madame Magritte* Müzesinde katılımcılar onuruna akşam yemeği verilmiştir.

COSAC Toplantısının ikinci günü, 25 Ekim 2010, Belçika Temsilciler Meclisi Avrupa İşleri Federal Komisyonu üyesi, Temsilciler Meclisi eski başkanı Sayın Herman **DE CROO** ve Belçika Senatosu Avrupa İşleri Federal Komisyonu Başkanı Sayın Philippe **MAHOUX**'nun açılış konuşmalarıyla başlamıştır.

Sayın MAHOUX, Belçika'nın 12. kez COSAC toplantısına ev sahipliği yaptığını; Lizbon Anlaşmasının başkanlık sistemine ağırlık gösterdiğini; bu yapılanmanın bütünüyle bilgi paylaşımına olanak sunduğunu; COSAC toplantısının sanılanın aksine ulusal parlamentoları güçlendiren nitelikte olduğunu; Avrupa bölgesinin ve Avrupa vatandaşlarının yaşam kalitesini artırarak birliği başarıyla Avrupa 2020'ye taşıyacaklarını ifade etmiştir.

DE CROO söz alarak, 44. COSAC toplantısının ana konusu olan Lizbon Anlaşmasının kendi içinde Avrupa ülkelerine mali güç sağlayacağını ancak iyi anlaşılmasının gerektiğini; öte yandan mevcut işsizlik sorununun öncelikle masaya yatırılması gerektiğini ifade etmiştir. Buna ek olarak "Katılım, Verimlilik, Tutarlık ve Sorumluluk" konularına yoğunlaşmak gerektiğini ifade etmiştir.

Toplantı konuşmacılarından Ghent Üniversitesi Profesörü Bernard MAZIEN ise insan hakları çerçevesinde tüm strateji ve çalışmaların, sonradan değerlendirme yapmaya olanak sağlayacak şekilde sürdürülebilir kalkınmaya yönelik olması gerektiğini ifade etmiştir. Bunun ise şeffaf politika ile gerçekleştirilebileceğini; COSAC raporu konusunda ele alındığında ise Avrupa Parlamentosunun girişimlere hazır olduğunu; Avrupa 2020 için ise Lizbon Anlaşmasının iyi bir başlangıç olduğunu; Avrupa kurumlarının mali konulara her zamankinden daha çok eğilim göstermeleri gerektiğini; ancak bu alanda kültürel farklılıkların kesinlikle göz ardı edilememesi gerektiğini sözlerine eklemiştir.

Polonya Parlamentosu AB Komisyonu Başkanı Sayın Edmund WITTBRODTH, yatırımların artırılması gerektiğini; kültürel farklılıkların ekonomik çıkmazlara sebep olduğunu; bu çerçevede ilk etapta Araştırma ve Geliştirme ile başlamanın daha sağlıklı olacağını; işsizlik ve fakirlik ile mücadele edilmesi gerektiğini; öte yandan Kurumsal Yönetim, Araştırma, Üretim ve Enerji başlıkları altında sürdürülebilir kalkınmanın gerçekleştirilebileceğini ifade etmiştir.

İtalya Temsilciler Meclisi Üyesi Sayın Nunziante CONSIGLIO, Avrupa bölgesinin yeterli miktarda enerji ve doğal kaynaklara sahip olduğunu; ancak tam kapasite kullanamadıklarını; bunun sebebinin ulusal parlamentolar ile AP'nin tam uyum sağlayamadığından ileri geldiğini ifade etmiştir. Tam kapasite için işbirliğinin vazgeçilmez olduğunu; araştırma ve eğitime ağırlık verilmesi gerektiğini ifade etmiştir. Mali durgunluğun işsizliğe de sebep olduğunu; Lizbon Anlaşmasının bu çerçevede olumlu veya olumsuz etkilerinin gözler önüne açıkça serilmesi gerektiğini ve mantıklı bir politika izlenmesi gerektiğini ifade etmiştir.

Macaristan Ulusal Parlamentosu AB Komisyonu Başkanı Sayın Richard HÖRCSIK ise küresel felaketslere dikkat çekmiş, Pakistan'da meydana gelen sel felaketine tatmin edici yardım sağlanamadığını; felaketslere maruz kalan devletler için tüm Avrupa bölgesinin birlikte hareket etmesi gerektiğini; ansızın gelecek bir felaketin, üzerinde çok tartışılan ülke sınırlarını dahi ortadan kaldıırabileceğini ifade etmiştir.

Slovenya Ulusal Meclisi AB Komisyonu Başkanı Sayın Darja Lavtizar BEBLER AB'nin farklı ekosistemler üzerinde farklı stratejiler uygulamasını son derece yerinde bulduklarını ifade etmiştir.

“Birinci Altı Aylık COSAC Raporu: 2020 Avrupa Stratejisinde Sustainable Development: Sürdürülebilir Kalkınma” konusunun tartışıldığı bölümde söz alan Antalya Milletvekili Yusuf Ziya İRBEC özetle aşağıdaki konuşmayı yapmıştır.

“2020 Avrupa Stratejisinde istihdam ve enerji politikaları çok önemli olacaktır. Ben burada, enerji politikası ile ilgili görüşlerimi dikkatinize getirmek istiyorum:

- Dünyada pazarlanabilir enerji tüketiminin 2005-2030 yılları arasında takriben %50 oranında artacağı tahmin edilmektedir.

- Küresel bazda 2030 yılına kadar tahmin edilen enerji talebini karşılayabilmek için takriben 26 trilyon ABD doları yatırıma ihtiyaç olacaktır.

- Dünyanın kalan petrol ve gaz rezervleri çok az ülkenin elinde bulunmaktadır.

- Bu bakımdan, bölgesel ve küresel bazda dayanışma ve işbirliği kaçınılmaz olmaktadır.

- Avrupa Birliği üyesi ölkeler, gelecek 20 yıl içinde tahminen ek olarak 300 milyar metreküp tabii gazı daha ihtiyaç duyacaktır.

- Uzun vadede 100 milyar metreküp ve kısa vadede 40 milyar metreküp tabii gazın Türkiye üzerinden Avrupa'ya taşınması gerekecektir.

- Bu bağlamda, Nabucco ve Türkiye-Yunanistan-İtalya Tabii Gaz Boru Hattı projeleri çok önemli hale gelmektedir. Burada, hükümetlerarası Nabucco Sözleşmesinin Ankara'da 13 Temmuz 2009 tarihinde imzalandığını belirtmek istiyorum.

- Türkiye, yakın ve uzak komşularıyla işbirliğine devam edecektir.

- Türkiye, üretici ve tüketici ölkeleri, özellikle de AB ölkeleri arasındaki Enerji koridoru özelliğini açık bir şekilde korumaya devam edecektir. Enerji alanındaki işbirliği, hem refaha hem de istikrara doğrudan katkı sağlamaktadır.

Sayın İRBEÇ'in konuşmasından sonra Kıbrıs Temsilciler Meclisi AB Komisyonu Başkanı Nicos CLEANTHOUS söz alarak sürdürülebilir kalkınma ve gelişimin sorumluluk gerektirdiğini ifade etmiştir.

Avrupa Parlamentosu Başkanvekili Sayın Miguel Angel MARTINEZ MARTINEZ ulusal parlamentolar arasındaki uyumsuzluğun sürdürülebilir kalkınmaya engel teşkil ettiğini ifade etmiştir.

Bulgaristan Parlamentosu AB Komisyonu Başkanı Sayın Monika PANAYOTOVA ise Avrupa 2020 stratejisinin kendilerini çok destekler nitelikte olduğunu ifade etmiştir.

Fransa Ulusal Meclisi AB İşleri Komisyonu Başkanvekili Sayın Michel HERBILLON, ulusal kararların Avrupa bütününe sürdürülebilir kalkınma konusunda olumlu veya olumsuz şekilde hiç şüphesiz etkilediğini; öncelikler sıralaması yapıldığında değerlendirmenin daha kolay olacağını; Avrupa 2020'nin güçlü adımlarla yolunda ilerlediğini ifade etmiştir.

Portekiz Parlamentosu AB Komisyonu üyesi Sayın Pedro DUARTE ise Lizbon Anlaşmasına olumlu yaklaştıklarını ifade etmiştir.

İngiltere Parlamentosu Avam Kamarası Araştırma Komisyonu üyesi Sayın William CASH, Lizbon Anlaşmasını mevcut ekonomik krizi ve Avrupa 2020 Stratejisini dikkate aldıklarını ancak aşırı tepkiler gözlemlediklerini; ilk etapta Lizbon Anlaşmasını kısa vadede değerlendirilmesi gerektiğini; rekabetin ve teknoloji yatırımının geçmişe kıyasla tatmin edici seviyede olduğunu ancak bu çerçevede ulusal ekonomilerin kilit rol oynadıklarını ifade etmiştir.

Belçika Senatosu Avrupa İşlerinden Sorumlu Federal Komisyonu Başkanı Sayın Philippe MAHOUX, Lizbon Anlaşmasının ulusal parlamentoları destekler nitelikte olduğunu ifade etmiştir.

Belçika Temsilciler Meclisi Avrupa İşleri Federal Komisyonu üyesi, Temsilciler Meclisi eski başkanı Sayın Herman DE CROO, Lizbon Anlaşması konusunda her parlamentodan farklı ve yeni yorumlar aldıklarını; gündeme odaklanmaları gerektiğini; COSAC toplantısının ölçülük ve gerçeklik ilkelerine dayandığını; her yıl bilgi değişiminin sağlanabildiğini; sorumlu olduğumuz konulara değinmeleri gerektiğini; savunma ve dışişleri komisyonlarının COSAC bünyesine dâhil olmaları veya olmamaları konusunda tereddüt taşıdıklarını ifade etmiştir.

AP'nin kendi içinde sosyal gerilim yaşadığını; ulusal parlamentoların COSAC toplantısında daha fazla söz sahibi olması gerektiğini ifade etmiştir.

İtalya Senatosu Avrupa Politikaları Komisyonu Başkanı Rossana BOLDI; ülkesinin kurumsal konulara ağırlık verdiğini; her önerinin aslında o ülkenin parlamentosunu temsil ettiğini; ulusal parlamentolar ile Avrupa kurumları arasında güçlü bir denge sağlanması gerektiğini ifade etmiştir.

Avrupa Parlamentosu Anayasa Komisyonu Başkanı Sayın Carlo CASINI, üye ülkelerin COSAC toplantısı çerçevesinde fikirlerini dile getirerek şeffaflığı sağladıklarını; kamuoyuna kulak verilmesi gerektiğini; daha fazla basın konferansı düzenlenerek bilgilendirilmeleri gerektiğini; detaylara inmeden önce kendilerini ilgilendiren demokrasi ve kamuoyu yoklaması gibi temel konulara ağırlık verilmesi gerektiğini ifade etmiştir.

Daha sonra, “Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikasında Parlamento Denetimi” konusuyla ilgili söz alan TBMM AB Uyum Komisyonu Başkanvekili Sn. Yusuf Ziya İRBEÇ, özetle şu görüşlere yer vermiştir:

- Güvenlik sektöründe, parlamento gözetim ve denetimi, demokratik sistemlerin en önemli konularından birisidir. Özellikle güvenlik ve savunma alanında tehdit algılamasının değerlendirilmesi konusu ön plana çıkmaktadır.

- Güvenlik sektörünün reforma tabii tutulması için; sadece konuyla ilgili güvenlik birimlerinin teknik koordinasyon ve işbirliği yeterli görülmemelidir. Buna paralel olarak, demokratik bilinç ve algılama getirilen yeni anlayışlarla uyumlu olmalıdır. Bu bağlamda, son on yılda terörizmin uluslararası barış ve istikrarı tehdit eden uluslararası ve sınırlar aşan bir boyut kazandığı gerçeği göz ardı edilmemelidir.

- Terörizmle mücadelede çelişkili uygulamaları önlemek için; uluslararası kamuoyu konuya ortak bir anlayışla yaklaşmalıdır. Uluslararası terörizmi lanetleme, izole etme ve adalete teslim etme görevleri; sorumlu birimler tarafından etkin bir şekilde yerine getirilmelidir.

- Bu tür etkin önlemler, cezalandırmayı kapsarken, teröristlere kolaylık sağlayıcı ortamların oluşturulması da engellenmelidir. Terörizmle ilgili Birleşmiş Milletler anlaşma ve protokolleri ile özellikle BM Güvenlik Konseyi tarafından alınan 1267 ve 1373 sayılı kararların yanında yine BM tarafından öngörülen çok sayıda önlem, terörizme karşı ülke içinde ve uluslararası alanda kurumsal yeteneğin geliştirilmesi içindir.

Yunanistan Parlamentosu AB Komisyonu Üyesi Sayın Lambros MICHOS, COSAC toplantısının aslına bakılırsa ulusal parlamentoların en iyi temsil edildiği bir toplantı olduğunu; rekabete olanak sağladığını ifade etmiştir.

İtalya Senatosu Avrupa Politikaları Komisyonu Üyesi Sayın Francesca Maria MARINARO, Lizbon Anlaşmasının maalesef lider ülkelere daha fazla hareket olanağı sunduğunu; diğer ülke ve kurumlarının daha fazla bütünleşmesi gerektiğini ifade etmiştir.

Litvanya Parlamentosu AB Komisyonu Üyesi Sayın Vilija Aleknaite ABRAMIKIENE, ulusal parlamentoların COSAC toplantılarında gerçeği yansıttıklarını ifade etmiştir.

İspanya Parlamentosu Kongre AB Komisyonu üyesi Sayın Juan MOSCOSO DEL PRADO, kurum çalışmalarına biraz daha ağırlık verilmesi gerektiğini savunmuştur.

Polonya Temsilciler Meclisi AB Komisyonu Başkanvekili Sayın Andrzej GALAZEWSKI, COSAC toplantısının geleceğinin sizleri ilgilendiren konuları gündeme getirmekte olduğunu ifade etmiştir.

Almanya Parlamentosu (Bundestag) AB Komisyonu Başkanı Sayın Gunther KRICHBAUM, COSAC toplantısına IPEX'in de dâhil edilmesi gerektiğini ifade etmiştir.

26 Ekim 2010 Salı, Toplantının üçüncü günü Belçika Senatosu Başkanı Sayın Danny PIETERS'in açılış konuşması ile başlamıştır. Akabinde Avrupa Komisyonu Başkanı Sayın Jose Manuel BARROSO, COSAC toplantısı konusunda görüşlerini içeren konuşma sergilemiştir.

Konuşmasının ardından Avrupa Komisyonu Başkanı Sayın Jose Manuel BARROSO, soru ve görüşleri almıştır.

Belçika Temsilciler Meclisi Avrupa İşleri Federal Komisyonu üyesi, Temsilciler Meclisi eski başkanı Sayın Herman DE CROO, Avrupanın bütününe oluşturan her devletin özellikle mali konularda önce bağımsız, daha sonra bütünlüğü dikkate alarak hareket etmesi gerektiğini; nedeninin ise AB'nin küresel hareket ettiğini; finansal ve ekonomik takvim oluşturulması gerektiğini ve bu takvime göre hareket edilmesi gerektiğini ifade etmiştir.

Polonya Temsilciler Meclisi AB Komisyonu Üyesi Sayın Tadeusz IWINSKI Lizbon Anlaşmasını desteklediklerini ifade etmiştir.

Leuven Katolik Üniversitesi'nden Prof. Dr. Jan WOUTERS; Lizbon Anlaşmasının etkileri üzerinde durulması gerektiğini; yasal düzenlemeler konusunda paradoks yaratılmış olduğunu; demokratik prensiplerin göz ardı edildiğini; COSAC toplantısının Güvenlik Politikası üzerine durulması gerektiğini; öte yandan dış politikanın iç politikadan kısmen daha önemli olduğunu; dış ilişkiler ve savunma konusunda ise kurumsallaşmaya gereksinim olduğunu ifade etmiştir.

İtalya Senatosu AB Komisyonu Üyesi Sayın Francesca Maria MARINARO, Lizbon Anlaşmasının bütünü ile ele alındığında ancak üye devletlerin tam uyumu ile AB için fayda sağlayacağını ifade etmiştir.

Hırvatistan Parlamentosu AB Komisyonu Başkanı Sayın Neven MIMICA, tam üyelik müzakerelerinin sonlarına yaklaştıklarını fakat sürecin sekteye uğratıldığını; öte yandan Türkiye ve diğer aday ülkeler için üyelik sürecinin hızlandırılması gerektiğini ifade etmiştir.

İspanya Senatosu, Senatör Sayın Joan SABATE; Avrupa kelimesinin demokrasiyi ifade ettiğini; ancak iç ve dış güvenliğin sağlanması gerektiğini; tüm üye devletler tarafından kabul edilmiş bir dış politika izlenmesi gerektiğini ifade etmiştir.

Avrupa Konseyi Başkanı Sayın HERMAN VAN ROMPUY, konuşmasından sonra soru ve görüşleri almıştır.

Litvanya Parlamentosu AB Komisyonu Üyesi Sayın Vilija ALEKNAITE ABRAMIKIENE, finansal krizden fazlasıyla bahsedildiğini; ulusal değerlerin göz ardı edildiğini; kriz sonucu işlerini kaybedenlere değinilmediğini ifade etmiştir.

Polonya Senatosu AB Komisyonu Başkanı Sayın Edmund WITTBRODT, Avrupa Konseyi ve Ulusal Parlamentolar'ın uyum içerisinde çalışmadıklarını; Avrupa 2020 Stratejisinin işbirliği olmadan başarı sağlayamayacağını ifade etmiştir.

İngiliz Parlamentosu Avam Kamarası Araştırma Komisyonu Başkanı Sayın William CASH, işsizliğin artış gösterdiğini; bunu öncelikli olarak dengelemek zorunda olduklarını ifade etmiştir.

Batı Avrupa Birliği Asamblesi, Avrupa Güvenlik ve Savunma Asamblesi Başkanı Sayın Robert WALTER, COSAC toplantısının olumlu havada geçtiğini ancak tek bir konuda takılarak vakit kaybedilmemesi gerektiğini ifade etmiştir.

İtalya Senatosu AB Politikaları Komisyonu Üyesi Sayın Francesca Maria MARINARO, parlamentolarüstü konular söz konusu olduğunda başarının tam katılım ile sağlanabileceğini ifade etmiştir.

Konuyla ilgili; TBMM AB Komisyonu Başkanvekili Sayın Yusuf Ziya İRBEÇ söz alarak aşağıdaki görüşleri dile getirmiştir:

- G20 ülkelerinin liderleri, 2009 Eylül'ün de Pittsburgh toplantısında uluslararası bir ortamda ekonomik konuları tartışmak üzere ilk olarak bir platform oluşturmuşlardır. Burada öncelikler şu şekilde tespit edilmiştir:

- Uluslararası anlamda finansal piyasaların düzenlenmesi ve güçlendirilmesi
- Uluslararası finansal kurumların reforme edilmesi
- Kuvvetli, istikrarlı ve dengeli bir büyüme ortamının sağlanması

- Bu prensipler Toronto zirvesinde de vurgulanmıştır. Bununla birlikte, G8 zirveleri; 2011 yılında Fransa'da, bir sonraki zirve 2012 yılında Amerika Birleşik Devletleri'nde ve 2013 yılında da İngiltere'de olmak üzere devam edecektir. İngiltere başbakanı Sn. David Cameron 2013 yılında İngiltere'de yapılacak zirvenin en önemli konularından birisinin küresel güvenlik meseleleri olduğunun altını çizmiştir.

- Bu çerçevede; güvenlik meseleleri ile ekonomik öncelikleri dengelemek için Avrupa Birliği'nin Türkiye'nin tam üyeliğine giden yoldaki tutumu nedir sorusu önem kazanmaktadır. Türkiye, hızlı ve istikrarlı büyüyen ekonomisi ve Avrupa'da en büyük ordusu ile, en önemli enerji kaynaklarına sınır oluşturmaktadır.

- Böyle bir durumda önemli konular ortada durmaktadır. Bu sorular şunlardır:

- Uluslararası ekonomik gündemin sınırları ne olmalıdır?
- G20 ve G8'in aynı konuları ele alması ne derece birbiriyle örtüşmektedir?
- Ekonomik gelişme ve iklim değişikliği, tartışılan en önemli iki konu mu olacaktır?
- Nükleer yaygınlaşma genel anlamda ve özel anlamda İran ve Kuzey Kore konularının ele alınması hangi boyutta en optimal bir şekilde ele alınmalıdır?
- Afganistan ve Pakistan konusunda bölgesel bakış ne olacaktır ?

Portekiz Parlamentosu AB Komisyonu Üyesi Sayın Sergio SOUSA PINTO, bilgi değişim mekanizmasının verimli çalıştırılması gerektiğini ifade etmiştir.

Avrupa Parlamentosu Anayasa Komisyonu Başkanı Sayın Carlo CASINI, Avrupa yasalarının gözden geçirilmesi ve tekrar değerlendirilmesi gerektiğini; yasal değişiklikler söz konusu olduğunda ulusların değerlerinin dikkate alınması gerektiğini ifade etmiştir.

Portekiz Parlamentosu AB Komisyonu Üyesi Sayın Jose DE BIANCHI, Lizbon Anlaşmasının gereklilikleri konusunda şüpheleri olduğunu ifade etmiştir.

Belçika Temsilciler Meclisi Avrupa İşlerinden Sorumlu Federal Komisyonu üyesi, Temsilciler Meclisi eski başkanı Sayın Herman DE CROO, 44. COSAC toplantısında alınan kararlara vurgu yaparak toplantıyı sonlandırmıştır.

Toplantı boyunca Türk Delegasyonunun sergilediği etkin ve başarılı katkılar, Avrupa Parlamentosu Başkan Vekili Sn. Miguel Angel Martinez Martinez'in de dikkatini çekmiş ve Brüksel Parlamentosunda 26-28 Eylül tarihleri arasında yapılan KPK Toplantısı sebebiyle 27 Ekim 2010 tarihinde TBMM ve Avrupa Parlamentosu üyelerine verdiği öğle yemeğinde yaptığı konuşmada bu konuya özel olarak vurgu yapmıştır.

2. COSAC Başkanlık Divanı Toplantısı/Budapeşte

AB Ulusal Parlamentoları AB İşleri Komisyonları Konferansı (COSAC) Başkanlık Divanı toplantısı 11 Şubat Cuma günü Macaristan Parlamentosunda gerçekleştirilmiştir. Toplantıya TBMM AB Uyum Komisyonu Başkanı Sayın Yaşar YAKIŞ ve Başkanvekili Sayın Onur ÖYMEN katılmışlardır.

Toplantıya Macar AB İşleri Komitesi Başkanı Richard HORSCIK başkanlık etmiştir. Toplantıya başlarken HORSCIK bir önceki gün yapılan Troyka Toplantısında alınan kararları özetlemiş ve 45. COSAC toplantısının gündemini açıklamıştır.

Açılış konuşmasını Macar Parlamentosu Başkanı Laszlo KÖVER yapmıştır. KÖVER konuşmasında AB Dönem Başkanlığı sırasında yapmayı düşündükleri hususların genel çerçevesini çizmiştir.

Toplantı başkanı daha sonra bu toplantıya ilk kez davet edilen Karadağ temsilcisine söz vermiştir. Karadağ temsilcisi de toplantıya davet edilmiş olmaktan duyduğu memnuniyeti dile getirmiştir.

Macar Dışişleri Bakanı'nın "Başkanlığın Öncelikleri" başlıklı takdiminden sonra soru cevap kısmına geçilmiştir. Bu bölümde söz alan Türk Delegasyonu üyesi Sayın Onur ÖYMEN şu noktalara değinmiştir:

- Dışişleri Bakanı'nın Macar AB Dönem Başkanlığı sırasında Türkiye'nin adaylığı konusunda hiçbir şey söylememiş olmasına rağmen dağıtılan kitaptaki resmi metinde bu hususun ele alınmış olmasından ötürü Macar Makamlarına müteşekkir olduğunu söylemiştir. Sayın Öymen devamla; Macar Başkanlığı'nın önceliklerinin anlatıldığı belgede, "gerekli kriterler yerine getirildiği takdirde Türkiye ile yeni müzakere başlıklarının açılması için çaba sarf edeceklerinin belirtilmekte olduğunu ifade etmiş; ancak 18 Başlığın Türkiye'nin kriterleri yerine getirmesi koşulundan bağımsız olarak bloke edilmiş olduğunu belirtmiştir.

- Sayın Öymen ayrıca terör konusuna değinerek Türkiye'de yakalanan teröristlerin AB ülkeleri makamlarına teslim edilmesine rağmen Avrupa'da yakalanan teröristlerin Türk makamlarına teslim edilmediklerini ifade etmiştir. Son olarak Sayın Öymen bundan 20 yıl önce Macaristan'ın bağımsızlığını kazanması esnasında Macaristan'a destek verildiğini ve "Hepimiz Macarız" diye haykırdığımızı; şu anda da aynı haykırışı Mısır Halkı için yapmamız gerektiğini vurgulayarak "Hepimiz Mısırlıyız" dememiz gerektiğini belirterek sözlerine son vermiştir.

Sayın Öymen'in bu ifadeleri üzerine söz alan Güney Kıbrıs Rum Yönetimi (GKRY) heyeti mensuplarından CLEANTHOUS söz alarak Sayın ÖYMEN'in Türkiye'nin AB'ye katılım için gerekli kriterleri yerine getirmiş olduğunu iddia ettiğini; oysa ki Türkiye tarafından yerine getirilmesi gereken daha birçok kriter bulunduğunu söylemiş ve bunlara örnek olarak Türkiye'nin 1974' den beri Kıbrıs'ın bir bölümünü işgal altında bulundurduğunu; Katma Protokol ile yüklenmiş olduğu vecibeleri yerine getirmediğini; limanlarını ve havaalanlarını Rum gemilerine ve uçaklarına açmadığını; AB'ye katılmak istediği halde bir AB üyesi olan “*Kıbrıs Devletini*” tanınamakta ısrar ettiğini ifade etmiştir.

Macar Dışişleri Bakanı Janos MARTONYİ GKRY temsilcisinin bu yorumunu cevaplandırırken Kıbrıs Konusu ile bağlantılı olmayan birçok başlığın da siyasi nedenlerle bloke edilmiş olduğunu; Kıbrıs konusunun çözümü için müzakerelerin devam etmekte olduğunu; Macar Başkanlığının siyasi duyarlılığı olan konuların etrafından dolaşarak başka başlıkların açılması için çaba sarf edeceğini ifade etmiştir.

Macar Dışişleri Bakanı Sayın Öymen'in Mısır'la ilgili olarak söylediklerine atfen, söyle devam etmiştir: “Sayın Öymen'in Mısır'la ilgili olarak söylediklerine katılıyorum. Onun gibi ben de “Hepimiz Mısırlıyız” diyorum. Baroness Ashton bu konuda yaptığı açıklamada AB'nin bu konudaki tutumu ile ilgili olarak dört hususun üzerinde durmuştur:

- Mısır'da ne olacağına münhasıran Mısırlılar karar vermelidir.
- Şiddete başvurulması kesinlikle kabul edilemez.
- Mısır'ın geleceği demokrasi olmalıdır.
- Demokrasiye de serbest ve dürüst seçimlerle geçilmelidir.”

Gündeme göre daha sonra söz alan AB Komisyonunun İdari İşler ve Kurumlararası İlişkilerden sorumlu Başkan Yardımcısı Maros SEFCOVİC; Komisyonun 2011 yılı çalışma programını sunmuştur.

Bu sunumdan sonra söz alan Sayın Yaşar YAKIŞ Batı Avrupa Birliği (BAB) Asamblesi'nin 2011 Haziran ayında fesh edileceğini; bunun sonucu olarak Türkiye'nin anılan Asambledeki ortak üyeliğinin de sona ereceğini; anılan Asambelenin yerine geçecek organda AB'ye üye olmayan ülkelere yer verilmesine karşı çıkan Avrupa Parlamentosu üyeleri bulunduğunu; öte yandan Türkiye'nin Batı'nın savunması konusunda önemli görevler

yüklendiğini; bu nedenle Asambelenin yerine geçecek kurumda Türkiye'nin tam üye olarak yer almak istediğini; bu hususun ilgili tüm taraflarca göz önünde bulundurulmasını beklediğini belirtmiştir.

Daha sonra söz alan İngiliz Lordlar Kamarası temsilcisi Lord ROPER Sayın YAKIŞ'ın konuşmasına atıfla kendilerinin bu konuda COSAC'a bir rapor sunduklarını; "***AB Dışışleri, Savunma ve Güvenlik Politikasının Gelecekteki Parlamentolar Arası Denetimi (Future Inter-Parliamentary Scrutiny of EU Foreign, Defence and Security Policy)***" başlıklı bu raporda söz konusu Asambelenin yerine COSAC'ın bu görevi üstlenebileceğini önerdiklerini belirtmiş ve anılan raporun AB Makamlarınca kabul edilmesi halinde COSAC'a üye olan Türkiye'nin de anılan yapılanmada varlığını koruyabileceğini ifade etmiştir. Bu raporun incelenmesinden de görüleceği üzere, eğer İngiltere'nin önerisi kabul görürse, Sayın TBMM Başkanının 24 Ocak 2011 tarihli yazısında belirtilen ve Asamble'nin yerine geçecek organda Türkiye'nin de yer alması gerektiğine işaret eden ihtiyaç da bir ölçüde karşılanmış olacaktır.

Aynı konuda yorum yapan AB Komisyon Başkan Yardımcısı SEFCOVİC de Sayın YAKIŞ'ın dile getirdiği hususta Komisyonun yapabileceği herhangi bir şey bulunmadığını; bu konuda karar verecek olanların parlamenterler (Parlamento Başkanları Konferansı, AP ve COSAC) olduğunu söylemiştir.

Avrupa Komisyonu Başkan Yardımcısının sunduğu raporla ilgili olarak söz alan Alman Heyeti üyesi KIRCHBAUM, aday ülkeler ile üye ülkeler arasındaki ikili sorunlara AB'nin taraf haline getirilmesine karşı olduğunu; bu tarz anlaşmazlıklar söz konusu olduğunda, AB Konseyinin konuyu inceleyerek, bu anlaşmazlığın AB'yi ilgilendiren bir boyutu yok ise bu tür anlaşmazlıkların iki ülke arasında çözüme ulaştırılması yolunda bir karar almasının ve bu karar doğrultusunda da AB'nin aradan çekilmesinin daha doğru olacağını söylemiştir. Hırvatistan ile Slovenya arasındaki uzlaşmanın buna iyi bir örnek teşkil ettiğini ifade etmiştir.

AB Komisyonu Başkan Yardımcısı SEFCOVIC de, KIRCHBAUM'un bu önerisi hakkında yorum yaparken, Hırvatistan ve Slovenya arasındaki anlaşmazlığın çözüme kavuşturulmuş olmasının örnek alınarak gelecekte başka anlaşmazlıkların çözümünde de kullanılıp kullanılmayacağını incelenebileceğini söylemiş; özellikle, Balkanlardaki devletlerin birbirleriyle çok sayıda ikili anlaşmazlıkları bulunması nedeniyle bu konuda iyi bir emsal yaratılabilirse çok sayıda sorun için pratik bir çözüm olacağını belirtmiştir.

DEĞERLENDİRME

AB Uyum Komisyonu, 23. Yasama Dönemi 5. Yasama Yılına 01.10.2010 tarihinde başlamış ve 12.06.2011 tarihinde milletvekili genel seçimleriyle sona erdirmiştir.

23. Dönem 5. Yasama Yılında Avrupa Birliği Uyum Komisyonuna; TBMM Başkanlığınca 7 kanun tasarısı ve 5 kanun teklifi olmak üzere toplam 12 dosya havale edilmiştir. Önceki yasama yılında havale edilenlerle birlikte Kanun tasarılarından 1 adedi görüşülerek karara bağlanmış ve söz konusu tasarılarla ilişkin rapor esas komisyona gönderilmek üzere Meclis Başkanlığı'na sunulmuştur. 6 Kanun tasarısı ve 1 kanun teklifi esas komisyonca görüşülmüş olması nedeniyle TBMM Başkanlığı'na iade edilmiştir. Komisyonunda halen 23 dosya görüşülmeyi beklemektedir, fakat yasama döneminin sona ermesi nedeniyle bu dosyalar Meclis Başkanlığına iade edilmiştir.

Beşinci Yasama Yılında, Komisyon üyelerinden oluşan heyetler tarafından Estonya, Macaristan ve Polonya parlamentolarına ziyaretler gerçekleştirilmiştir.

Almanya Federal Parlamentosu AB Komisyonu Heyeti, Lüksemburg Parlamentosu Dış ve Avrupa İşleri, Savunma İşbirliği ve Göç Komisyonu heyeti, Romanya-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu heyeti, İngiltere Parlamentosu Avam Kamarası İçişleri Komisyonu heyeti ve Fransa Senatosu Avrupa İşleri Komisyonu heyeti olmak üzere 5 farklı heyet Komisyonunda kabul edilmiştir.

İsveç Büyükelçisi Bjorn LYRVALL, Portekiz Büyükelçisi Luisa BASTOS de ALMEIDA, İsviçre Büyükelçisi Raimund KUNZ ve İran Büyükelçisi Behman HÜSEYİNPUR olmak üzere 4 büyükelçi Komisyonunda kabul edilmiştir. Ayrıca Komisyon, BM Mülteciler Yüksek Komiserliği Ankara Temsilcisi Carol BATCHELOR'u da kabul etmiştir.

Aynı dönemde Komisyon, Budapeşte'de COSAC Başkanlar Toplantısına ve Brüksel'de 44. COSAC olağan toplantısına gözlemci statüsünde katılmıştır.

